

SZÍNHÁZ

A MAGYAR SZÍNHÁZI TÁRSASÁG FOLYÓIRATA

DRÁMAMELLÉKLET 2007. JÚLIUS

Kiss Csaba VESZEDELMES VISZONYOK

Pierre Choderlos de Laclos levélregénye nyomán

Örkény István fordításának felhasználásával

Köszönet Sirokay Borinak a darab írásakor nyújtott segítségért

SZEREPLŐK

Valmont vikomt
Merteuil márkiné
Tourvelné
Volanges-né
Cécile de Volanges
Danceny lovag

ELSŐ RÉSZ

*Szimultán terek. Mindenki a színen van.
Feszület. Templomi himnusz, Tourvelné átszellemült arca. A menyasszonyi ruhát rendez, virágokkal díszíti.
Danceny holmi valamit penget vagy fúj az ablakban.
A fekete Merteuilné vív a fehér Valmont-nal. Öt asszó, egy-egy csókot ér mindenik*

1. Vívás

A nő támad, a férfi hátrál. Lelép a pástról. Újra kezdik. En garde

MERTEUILNÉ Kezdem azt hinni, hogy voltaképpen csak két normális ember van a világon: maga meg én.

Valmont alkar alatt szúr, talál, csók

VALMONT Ugyanolyan a szája íze, mint rég. Napokig nem lesz nyugtom utána.

MERTEUILNÉ Tovább. *En garde!*

Vívnak

VALMONT Hányszor megbántam, hogy nem nyögöm már a maga igáját...

MERTEUILNÉ Ezt lezártuk, vikomt!

VALMONT Legalább egy-egy éjszakára. Nappal barátok, éjszaka szeretők. Lelki bonyodalmak nélkül.

Merteuilné hirtelen szúr, talál!

MERTEUILNÉ *Touché!* Na, tartsa a száját! (Csók)

VALMONT Maga megharapott!

MERTEUILNÉ Nem volt jó?

VALMONT (*közelebb lép*) Már teljesen elfelejtettem gyönyörű keblének formáját. Nem vívhatnánk egyet azért, hogy újra megérintsem? Forró volt és fehér, emlékszem.

MERTEUILNÉ És ha én nyerek?

VALMONT Amit kíván... Gyerünk!

Vívóállásba helyezkedik, de Merteuilné elsétál. Arcát törli egy kendővel

MERTEUILNÉ Térjünk át a komolyabb dolgokra! Volanges-né férjhez adja a lányát...

VALMONT Az apácát?

MERTEUILNÉ Ez még titok, de engem tegnap beavatott.

Találja ki, kit választott vejéül! (*Hatásszünet*) Gróf Gercourt-t!

VALMONT Szép! (*Hosszan, élvezettel nevet, az ágyra mutat*)

De hát nemrég még itt feküdt... hónapja sincs!

MERTEUILNÉ Legrémesebb álmomban se jutott eszembe...

Magát nem dühíti?

VALMONT Én csak egyszerű áldozata voltam magának meg a szép Gercourt-nak!

MERTEUILNÉ Itt a lehetőség, hogy visszavágjon! Mert ha ezt a kis menyasszonyt maga veszi kezelésbe, akkor csak valami kivételes szerencse óvhatja meg a szép Gercourt-t attól, hogy egész Párizs rajta röhögjön! Nos, mit szól?

VALMONT (*szúr, talál*) *Touché!* Miért pletykálokodik vívás közben? Na, tartsa ide a száját! (*Gyors csók*) Rendesen!

MERTEUILNÉ Rádadásul erre a kislányra nem érdemtelenül pazarolná a figyelmét...

VALMONT Odaadással! Átélessel! (*Újabb elkent csók*) Még! Ez semmi.

MERTEUILNÉ ...teljesen ártatlan és csiszolatlan. Ettől azonban nem nagyon szoktak visszariadni maguk férfiak...

VALMONT (*megfogja a nő állát, megcsókolja – játékosan, erővel*) Folytassuk. *En garde!*

MERTEUILNÉ Nem válaszolt. Elcsábítja azt a lánykát, vagy sem?

Valmont nem felel, csendben, hektikusan vívnak. Merteuilné haragszik

Elcsábítja?!

Valmont élvez a nő tehetetlenségét

Az én kedvemért. Kérem. Parancsolom.

VALMONT (*leáll*) Kénytelen vagyok azt mondani: nem engedelmekedem. Magának, aki minden titkom tudója, eláru-
lom, hogy most szövöm a hálót életem legizgalmasabb hódításához.

MERTEUILNÉ (*kíváncsian*) Ki az?

VALMONT (*kitér*) Mit kínál maga nekem? Hogy elcsábítsak egy fiatal leányt, egy zárdatündért, aki nem élt még meg semmit, nem látott semmit, és az első hódoló szavamtól megszédülne. A kíváncsiság gyorsabban ágyba viszi, mint a szerelem.

MERTEUILNÉ (*nevet*) Micsoda hólyag maga, vikomt! Ki az?

Valmont támad, szúr. Talál. Odalép a nőhöz, de Merteuilné megállítja

Árulja már el! Ki az?

Újabb próbálkozás Valmont részéről, hajol a nő felé. Merteuilné egy fokkal erősebben eltolja magától

Ki az?

VALMONT Ismeri Tourvel elnök feleségét...

MERTEUILNÉ (*felnevet – hosszan, gúnyosan*) Uram, micsoda buta ötlet ez! Tourvel elnök nejének kegyeire pályázik?

VALMONT Tudja, milyen tiszta, milyen erényes, milyen hű a férjéhez!

MERTEUILNÉ Egy férj! Nem érzi, milyen lealacsonyító? Egy férj... Meg az a hüvös asszonyka? Vonásai szabályosak, de kifejezéstelenek; az alakja túrhető, csak nincsen benne semmi izgalom...

VALMONT Barátságunk nevében kérem, legalább addig várjon ócsárlásaival, míg ez az asszony az enyém nem lesz.

MERTEUILNÉ Vikomt, az istenért, hova tette a szemét?

VALMONT Ha megengedi... Én nem így látom. Ez egy nagyon okos, zárt és óvatos nő. Vallásos és hűséges, igen. Annál izgalmasabb...

MERTEUILNÉ (*nevetve nézi a vikomtot*) Tourvel elnök neje! Nem hiszem el!

VALMONT Hideg, ez tény! De épp úgy, ahogy maga forró, gyönyörűm. Ki miben keresi a békéjét, ő a nyugalomban, maga saját teste lázában... Nem is tudja, mennyire hasonlítanak.

MERTEUILNÉ Na, ebből elég! (*Ledobja az ágyra a kardot*)

VALMONT Tartozik egy csókkal.

MERTEUILNÉ Semmi kedvem megadni... jöjjön el máskor!

VALMONT (*megragadja, félérőszak*) Megállapodtunk!

MERTEUILNÉ (*keményen*) Ne játsszon, vikomt! (*Nevet*) Hogy is bírnék belenyugodni abba, hogy Tourvelné szeretőjére pazaroljam a csókjaimat!

2. A menyasszony

Volanges-né és Cécile érkezik a zárdából. Volanges-né tenyerével eltakarja Cécile szemét

VOLANGES-NÉ Mindjárt... mindjárt! Még öt lépés... még három... még kettő... és!

Hirtelen elveszi Cécile szeme elől a tenyerét. Az egyszerűen öltözött szürke lány döbhentően áll a közönséggel szemben. Hangja elakad, szeme könnybe lábad, mozdulni sem tud a csodálkozástól

CÉCILE Ez... ez itt mind? Mind!

Lassan körülnéz. Meglátja Tourvelnét, odarohan hozzá, öleli, szinte elbújik benne

Hát eljött! Maga is eljött! Madame de Tourvel! Olyan jó, hogy itt van!

TOURVELNÉ Ne szorítson úgy, Cécile, angyalom, mindjárt megfojt! Itt vagyok, látja.

CÉCILE Olyan boldog vagyok... olyan boldog! Egy ágyban fogunk aludni mind a hárman, összebújunk és beszélünk, beszélünk... (*Suttogás*) lámpaoltás után is, óh, de csodás!

VOLANGES-NÉ Itt nincs egy ágyban alvás, édesem... Lámpaoltás sincs...

CÉCILE Ja, persze! De buta vagyok... százszor le fogom írni, hogy „nem vagyok a zárdában, nem vagyok a zárdában”. (*Mamához súgva*) Elmondhatom? (*Tourvelnének*) Képzelve! Saját szobám lesz, külön háló- és külön lakószobám, kulcs-
csal. (*Összevissza csókolja Tourvelnét*) Jaj, úgy örülök, hogy eljött!

TOURVELNÉ Látni akartam az esküvője előtt!

CÉCILE (*döbhentően néz a Mamára*) Micsoda? Mama... Milyen esküvő?

TOURVELNÉ Nem tudta?

CÉCILE Nekem eddig senki sem szólt...

VOLANGES-NÉ Dehogynem, kis butácskám. Nem azt hajtogattam folyton, hogy egy úrlánynak egészen addig a kolostorban illik maradnia, míg férjhez nem megy...

CÉCILE És minthogy most már nem vagyok a kolostorban... Vagyis akkor igaz? (*Tourvelnének*) Igen?

VOLANGES-NÉ Idenézz!

Cécile hátrafordul, és felsikolt a meglepetéstől. Egy hatalmas, csupa csipke, csupa hab menyasszonyi ruha áll mögötte. Odamegy a ruhához, körüljárja, majd elájul

CÉCILE Jézusom! Mekkora! Megnézhetem?
VOLANGES-NÉ Még nincs kész! Állványon van, nem látod?
Gyere ki, mert elszakítod! Azonnal gyere ki!
CÉCILE Mama, kérlek! Csak egy picit, egy percet...

Cécile bemászik a ruhába, kidugja a fejét a lyukon. Egy hatalmas menyasszony. Édes, mint a sörbet. Danceny ragyogó arccal nézi. Neki is megy a tükörnek, és a kottatartót is elsodorja

Olyan furcsa érzés... Cécile Volanges kisasszony – menyasszony!

MERTEUILNÉ (*Valmont-nak*) Hát nem édes?! Csábítsa el!

De Valmont egyre csak Tourvelné nézi

DANCENY Nekem nagyon szép hangom van, asszonyom. Szívesen bevezetném Volanges kisasszonyt a bel canto rejtelmeibe.

MERTEUILNÉ Megtenné?

Danceny boldogan bólint

Jöjjön el ma este hozzám... áriatanárnak. Danceny lovag! (*Megsimogatja, Danceny boldogan el. Valmont-hoz*) Milyen különös játéka a sorsnak, hogy Gercourt-ral szemben mindig maga marad alul.

3. A szörnyeteg

CÉCILE És ki a vőlegény?

VOLANGES-NÉ Titok.

TOURVELNÉ (*Cécile-nek*) Nincs szerencsém ismerni kedves vőlegényét, de bizonyára kitűnő ember. Nem kívánok, nem is kívánhatok többet, mint hogy ez a házasság ugyanolyan boldog legyen, mint az enyém...

CÉCILE Máris elmegy?

TOURVELNÉ Sajnos nem maradhatok tovább. Vissza kell mennem. Megígértem a férjemnek, hogy mindaddig vidéki házukban időzöm, míg ő haza nem tér. Burgundiában elnököl egy hosszú, bonyolult perben.

VOLANGES-NÉ De mit csinál vidéken? Egyedül? Halálra fogja unni magát.

TOURVELNÉ Nem unatkozom. Visszavonultságomban új szomszédom, bizonyos Valmont vikomt szórakoztat.

Meg akarná mutatni Valmont-t, de az kitér Volanges-né tekintete elől

VOLANGES-NÉ (*akkora döbbenet, hogy visszhangzik belé*) Valmont?!
TOURVELNÉ Csak hírből ismertem, s ennek alapján nem is nagyon kívántam a közelebbi ismeretséget, de ő jobbnak bizonyult a hírénél.

VOLANGES-NÉ Maga nem tudja, mi lakik ebben az emberben.

TOURVELNÉ Ő maga sem tagadja, hogy sokat vétkezett, bár ehhez az emberek is hozzáadtak valamicskét.

VOLANGES-NÉ Valamicskét?! Belereszkette, ha én egyszer mesélni kezdenék! Sokkal álnokabb és sokkal veszedelmesebb ez az ember, mint gondolja. (*Elszakad a cérna*)

Se szeri, se száma azoknak az asszonyoknak, akiket elcsábított és tönkretett! E törvény alól egyetlen nő mentesült: (*Odamegy hozzá, belekarol*) barátnóm, Merteuil márkiné, mert volt ereje kategorikusan nemet mondani s nevetségessé tenni a gonoszt.

TOURVELNÉ Mintha nem is ugyanarról az emberről beszélnék! Szokott ugyan olykor szépeket mondani, de ezt is olyan finoman, hogy... bátyámul sem tudnék különbet kívánni Valmont-nál.

MERTEUILNÉ Nyilván a jó falusi levegő tette ezt a csodát.

VOLANGES-NÉ Vigyázzon vele, kedvesem! (*Merteuilnének*) Nekem csöppet sem tetszik, hogy ilyen hevesen védelmezi azt az urat. Vigyázzon!

Puszi, puszi. Tourvelné el.

Cécile kikészülődik a csipkék közül. Volanges-né átöltözteti dámbába

CÉCILE Milyen ember?

VOLANGES-NÉ Kicsoda?

CÉCILE Hát a vőlegényem, mama!

VOLANGES-NÉ (*büszkén*) Majd meglátod.

CÉCILE Holnap? Holnapután – mikor?

VOLANGES-NÉ Légy türelemmel! Gyere, készülj! (*Öltöztetni kezdi*)

Valmont odalép Tourvelnéhez

VALMONT Köszönöm, hogy megvédett.

TOURVELNÉ Semmi olyant nem mondtam, amit ne érdemelt volna meg.

Kitér a férfi elől. Valmont a nyomába szegődik. Róják végtelen köreiket

CÉCILE Most hozzá megyünk?

VOLANGES-NÉ Nem. Egy barátnőmhöz, látogatóba.

CÉCILE Ott lesz ő is?

VOLANGES-NÉ Kicsoda?

CÉCILE A vőlegényem!

VOLANGES-NÉ (*mosolyog*) Nem mondom meg. Mindent a maga idejében.

Tourvelné ábrándosan körbejárja, simogatja a menyasszonyi ruhát

VALMONT Mire gondol?

TOURVELNÉ A fehérre... végigkísérte az életemet. Egyszer majd a hajam is fehér lesz, és akkor megnyugszunk végre.

VALMONT Akkor én már megnyugodtam... (*Utal a parókájára*)

TOURVELNÉ (*nevet*) De az nem a magáé. Nem a maga nyugalma.

Ellép, indul tovább. Jólesik a séta, a léptek ívét könnyedén rajzolja a láb. A vikomt a nyomában, fél lépésnyit lemaradva

VALMONT Szép esküvője volt?

TOURVELNÉ Téli... Az ég is fehér volt... (*Megáll*) Néztem a férjem. Ezzel az emberrel fogom leélni az életem. Tudom, hogy ez furcsa magának.

VALMONT Pont erre gondolok én is, amikor a tükörbe nézek.

TOURVELNÉ (*elmosolyodik, majd komolyan folytatja – célzás vagy credo*) Férjemmel kölcsönös szeretetben és megbecsülésben élünk azóta is: az ő személyében egyesül minden kötelességem és örömöm.

VALMONT Boldog?

TOURVELNÉ Boldog vagyok, nem is lehetek más; s ha léteznek is hevesebb érzelmek, én nem vágyom rájuk, még közelebbről megismerkedni sem akarok velük. (*Mosolyog*) Nincs szebb, mint békét kötni önmagunkkal; akkor derűsen telnek napjaink, megbékélve hajtjuk fejünket az álom ölébe, és büntudat nélkül ébredünk.

VALMONT Ámen.

Meggyújtják a gyertyákat, mindenki lenyugszik, csak Danceny peng

TOURVELNÉ Jó éjszakát, vikomt. Köszönöm a társaságát.

VALMONT Maradjon még.

TOURVELNÉ (komolyan) Maga észre sem vett volna, ha Párizsban találkozunk.

Tourvelné lefekszik, betakarózik a fátyollal. Valmont nézi. A férfi tekintete elől a nő arcára húzza a fátyolt. Egy gyönyörű halott

VALMONT Gyönyörű!

MERTEUILNÉ (odalép) A helyzet megérett egy visszafojtott sóhajra.

VALMONT (Tourvelné nézi) Ó, mindennél gyönyörűbb gyönyör, hozzád fohászokodom, hogy el ne veszítsem boldogságomat, se lelkem nyugalma! Istenem, adj türelmet, hogy olyan lassan közelítsek a lelkéhez, fel se ébredjen, amikor a kezembe veszem.

MERTEUILNÉ Gyönyör! Vikomt, vikomt! Miféle gyönyör?! Tourvelné a legjobb esetben is úgy bánik majd magával, mint a férjével, abban a hitben, hogy ez a szerelem netovábbja. Tourvelné és a gyönyör!?

VALMONT Olyan lassan akarom végigvezetni ezen a szerelmen, hogy mindig a sarkában legyen az önvád, és asszonyi hűsége hosszú haláltusában múljon ki. És mindaddig nem fogom megölelni, míg ő maga nem kéri, hogy öleljem meg.

MERTEUILNÉ (egyre vidámabb, gúnyszerűbb) Az ilyenek nem ismerik az odaadást, a vágyak eksztázisát... Józanság és kötelesség! Brrr! – Emlékszik... zokogtam a gyönyörtől, amikor maga alatt feküdtem. Hol az az ember, vikomt?

4. A szerelem misztériuma

Cécile közben elkészült. Nagy izgalommal indul élete első világi eseményére

VOLANGES-NÉ A kislányom: Cécile de Volanges!

A kisasszony olyan boldog, hogy alig tud egy helyben maradni. Tizenöt pukedlivel köszönti Merteuilnét

MERTEUILNÉ Istenem, micsoda ártatlanság! Gyönyörű!

CÉCILE Köszönöm, asszonyom!

MERTEUILNÉ Hogy érzi magát idekint? Más, mint a zárdában?

CÉCILE Igen, asszonyom, egészen más. Ott csend volt. Itt meg beszélünk, beszélünk, reggeltől estig csak beszélünk.

A Mama mindenbe beavat! Csak egyet nem árult el: ki lesz a férjem. Ki a vőlegényem? Maga ismeri?

MERTEUILNÉ (elmosolyodik) Hogyne... Majd mesélek róla.

CÉCILE (felfigyel a közeledő léptekre) Valaki jön...

VOLANGES-NÉ Vár valakit?

MERTEUILNÉ Meglepetés!

CÉCILE Ó az! Ugye ő az? Tudtam! A vőlegényem! Jézusom... Ez ő!

Megszólal egy lendületes, diadalmas, romantikus nagyvonós, és megjelenik Danceny lovag, fehérben. Volanges-né majd elájul. Cécile Danceny-hez lép, és mielőtt bárki bemutatná

Cécile Volanges.

DANCENY Chevalier Danceny.

VOLANGES-NÉ (súgva Merteuilnének) De kérem, erről nem volt szó. Ez egy dalia!

MERTEUILNÉ A legjámborabb fiú, akit valaha...

VOLANGES-NÉ De hogy nézi a lányomat... fényes nappal! Ez botrány!

MERTEUILNÉ Teljesen értelmetlen. Félig-meddig pap, a máltai lovagrendben énekel. Gyönyörűen énekel.

VOLANGES-NÉ A lányom is... a zárda hangja volt éveken át...

DANCENY Kisasszony! Szabadna hallanom.

Ad egy hangot, Cécile válaszol, aztán megint, a többiek is bekapcsolódnak, duettből indul, tercett lesz belőle, kvartett, kaszálnak a kezek, lábak, tátognak a nagy érzésre

VOLANGES-NÉ (kitör) Bravó! Csodálatos! Nagyon szép volt, fiatalember!

MERTEUILNÉ (tapsol) Gyönyörű!

DANCENY (hálás, de szerény) Köszönöm.

VOLANGES-NÉ Kedveseim! Csodálatos gondolatom támadt!

Lovag úr! Megkérhetném egy szívességre? Hamarosan lesz a kislányom esküvője. Arra gondoltam, milyen álom szép lenne, ha egy szívből jövő nászi dallal lepné meg a férjét az oltár előtt, amikor a gyűrűt készül felhúzni piciny fehér ujjacskájára. Szinte látom... Istenem, de szép! Lenne kedve betanítani a kis Cécile-nek egy ilyen nászi dalt?

DANCENY (eltörött) Örömmel... Ezer örömmel.

VOLANGES-NÉ Valami ilyesmire gondoltam. (Rázendít egy improzálás, méretes nászi indulóra) Próbáld meg te is, kincsem!

5. Szomorúság

Cécile énekelni kezd, Danceny leállítja

DANCENY Bocsásson meg! Túl merev a rekesz. Lágyabban. Engedje ki egy kicsit!

VOLANGES-NÉ No, de kérem! Mit csinál? Hozzáér a testéhez?!

DANCENY Én csak a...

VOLANGES-NÉ A saját szememmel láttam, ne próbáljon meghazudtolni. (Arrébb vezeti Cécile-t) Tartsa meg az illő távolságot!

DANCENY Innen nem tudom megmutatni a rekesz helyes mozgását... a kitámasztást. Márpedig a jó rekesztechnika a mindene a dalnak

CÉCILE (kétségbeesetten) Mama, így soha nem fogok tudni jól bánni a rekeszemmel.

VOLANGES-NÉ Mutassa meg rajtam, én majd közvetítek!

DANCENY Hát jó, próbáljuk meg... Laaaa...

VOLANGES-NÉ Laaa...

DANCENY Szabad... (Igazítja) A vállat kicsit feljebb, a hasat behúzni... Miii... Miiii...

VOLANGES-NÉ Miii...

Megszólal egy tücsök. Mindenki megáll, hallgatózik. Valmont megtalálja, a tenyerébe veszi. Tourvelné felébred. Hallja a tücsköt. Elindul a hang után. Keresi. Valmont kitér előle. Tourvelné hallgatózik, megy a hang után

DANCENY Miiii... kérem, kisasszony!

CÉCILE Miii...

DANCENY Ree... Hagyja rezegni, kérem, ne olyan mereven... Ree...

CÉCILE Ree... Ree...

VOLANGES-NÉ Ree...

MERTEUILNÉ Ree...

DANCENY Most mindenki egyszerre... Laaa...Miii...

CÉCILE La... Mi... *(Megáll)* Mi baj? Történt valami?
DANCENY Nem, semmi... Ree...
CÉCILE Nem érzi jól magát?
DANCENY Nem... dehog... bocsássanak meg. *(Elfordul, mély lélegzet)* Bocsánat... későre jár... *(Összecsukja a kottát, elindul)*
CÉCILE És az ária? Annyira szeretném...
MERTEUILNÉ El tudna jönni holnap?
DANCENY Nem tudom, asszonyom... megpróbálom. *(Szomorúan el)*

Cécile hosszan néz utána

VOLANGES-NÉ *(Merteuilnének, nagy elánnal)* Hihhetetlenül eredeti alak!
CÉCILE Kicsoda?
VOLANGES-NÉ Hát a vőlegényed, édesem. Felment a kápolna karzatára, egy pillantást vetett a lányokra, voltak vagy háromszázan, és azt mondta: Azt! Így... egyetlen mozdulattal. Azt!
MERTEUILNÉ Katonaember... érthető...
CÉCILE Katona?
VOLANGES-NÉ Persze. Egy egész ezrednek a parancsnoka.
MERTEUILNÉ Ami nem kis szó negyvenhat éves korban...
CÉCILE Negyvenhat?
VOLANGES-NÉ Igen, miért? Érett, megállapodott fiatalember... Óriási kincs a mai világban. „Azt” – így, egyetlen mozdulattal. Hallhatatlanul eredeti ember!
CÉCILE A nevét se tudom...
MERTEUILNÉ Gérard.
VOLANGES-NÉ *(bosszúsan)* Gercourt... Most már elégedett vagy? *(Elővesz egy árnyképet, Cécile kezébe adja)* Gérard Gercourt.
CÉCILE *(szomorúan forgatja az árnyképet, izlelgeti a nevet)* Gercourt... kedves Gercourt... Gérard úr... uram... én Gercourt-om... *(Egyre kesőbb)* Gérard-om... Gerikém... Germók... negyvenhat évesen...

6. Nyár

Tourvelné megtalálja Valmont-t, tenyerében a tücsökkel. Nagyon tetszik neki a játék, a tücsökles már-már gyerekes önfeledtsége

TOURVELNÉ Nem értem, nem értem! Két hete ismerem, és egyre kevésbé értem. Ha valakinek ilyen tehetsége van a szépségre, a jóra, miért túri, hogy életét a léhaság uralja?
VALMONT Én pedig azon csodálkozom, hogy egy ilyen okos asszony ne ismerje fel az én igazi természetemet.
TOURVELNÉ *(meglepődve)* Ezt hogy érti?
VALMONT Én ingadozó jellem vagyok, ez egész viselkedésem kulcsa. Amíg erkölcstelen, léha környezetben éltem, átvettem annak bűneit, sőt, merő hiúságból még túl is tettem rajtuk. Most viszont az ön tisztasága az, ami hat rám.
TOURVELNÉ *(zavarban)* De hiszen én nem csinállok semmit. Vagyok.
VALMONT. Ne becsülje le. Íme, alig egy-két hete ismerem, és ön máris megdicsért. De vajon dicsérné-e akkor is, ha tudná átváltozásom igazi okát?
TOURVELNÉ Az igazit? Miért, mi az igazi?
VALMONT Lehet, hogy nem más, mint a tetszeni akarás. Az ingadozó jellemeknél gyakori az ilyesmi...
TOURVELNÉ *(feszült)* Nem tudok eligazodni magán. Annyi melegséget, igazi nemességet érzek a lényében. Másfelől meg ott a maga félelmetes híre: egy szörnyeteg, egy bűnöző! Így emlegetik mindenütt. *(Szembefordul a férfival, magyarázatért)*

VALMONT *(őszintén)* Tudja, asszonyom, én fiatalabb koromban...
TOURVELNÉ *(elfordul, indul tovább)* Nem, nem vagyok kíváncsi. Ne rontsa el! Végül is teljesen véletlen, hogy találkoztunk... és holnap ugyanilyen véletlen lesz, hogy szétválunk. Egy benyomás, egy emlék... Hamarosan visszajön a férjem, maga is visszatér... az életéhez. Nyári ismeretség, egynyári virág.
VALMONT Hallgasson meg! Meg fog érteni...
TOURVELNÉ Nem akarom, vikomt... nem akarok magán gondolkodni... olyan jólesik a társasága, felüdít, szórakoztat. Ne bonyolítsuk el.

Cécile a hálószobájában Jézussal beszélget. Danceny amott levelet ír neki. Mikor elkészül, összehajítja, és beteszi a kotta lapjai közé. Volanges-né fehér virágokkal díszíti a menyasszonyi ruhát. Énekli nászí himnuszát. Valmont az ágyon fekszik, dühös és tehetetlen

CÉCILE Drága Jézusom, én úgy meg vagyok zavarodva. Nem tudok semmi másra gondolni, csak arra, hogy... Danceny, a lovag hirtelen olyan szomorú lett. Amikor duettet énekeltünk, ahányszor rám nézett, mintha tört szúrta volna a szívembe. De miért? Mi történt? Drága Jézusom, adj tanácsot, hogy segítsek rajta. Mit tegyek? Segíts!

Danceny jön. Zavartan, sápadtan. Kezében a dalok keményfedeles gyűjteménye

DANCENY A kotta nálam maradt. *(Odaadja)* Kisasszony... Kérem... nagyon szépen kérem, hogy ma este, mielőtt lefeküdné, gyakoroljon még egy kicsit.
CÉCILE Jó, megígérem. *(Suttogva, utána)* Csak ne legyen szomorú!
DANCENY Gyakoroljon... *(Kihátrál)*
VOLANGES-NÉ Milyen szelíd, angyalarcú fiú...

7. A velocikli

Valmont az ágyon fekszik, kabátban. Merteuilné mosolyogva nézi

MERTEUILNÉ Hogy halad?
VALMONT Zárt, mint egy üveggolyó.
MERTEUILNÉ Csak az idejét vesztegeti!
VALMONT A kezét sem fogtam meg egyszer sem... teste vonalait is csak lopva élvezem... a „szerelem” szót pedig ki sem ejtettem a számon...
MERTEUILNÉ Három hét alatt?! Megáll az eszem! Azt hiszem, tisztelt vikomt, maga... szerelmes.
VALMONT *(izlelgeti)* Szerelmes? Nem... nem hiszem. Miért kéne szerelmesnek lenni ahhoz, hogy élvezni tudjunk egy nőt? *(Megsimogatja, magához húzza Merteuilnét)*
MERTEUILNÉ És meddig akarja ezt a lassított kígyóbűvölést űzni? Vagy arra vár, hogy az erényes Madame de Tourvel döntse le magát?
VALMONT Várjon! Mutatok valamit! *(Elindul kifelé)*

Merteuilné kíváncsian néz utána. Előbb az ő arcán látjuk a hatást. Valmont egy addig soha nem látott gépezettel tér vissza – elől óriási, hátul apró kerekű velocipéddel. Meglepetés Tourvelnének „Fiatalság bolondság” jeligréje

MERTEUILNÉ Mi ez? Vikomt! Mi a csuda ez!
VALMONT Egy új szerkezet... elfelejtettem a nevét. *(Próbál felülni)* Segítsen, gyönyörűm! *(Elindulnak, imbolyogva, nevetve kerekkeznek, egyre gyorsabban)*

Volanges-né ül a sötétben, hallgatózik. A velocipéd nyikorgását figyel. Cécile kinyitja a kottát. Felsikolt. Becsapja

8. A levél

Közelebb húzza a gyertyát. Óvatosan kinyitja a kottát. Megszólal Danceny hangján a levél. Ijedten becsukja. Újra kinyitja, lassan, vigyázattal. Danceny is így, suttogva, lábujjhegyen kezdi

DANCENY Kisasszony! Nem bírok ellenállni annak a lelket szétfeszítő gyönyörnek vagy kényszernek, hogy levelet írjak önnek...

CÉCILE Istenem... Szegény fiú!

DANCENY Bevallom, én ilyen szépet, mint Ön, soha életemben, se ébren, se álmomban nem láttam.

CÉCILE (ijedten) Nem, ezt a levelet nem szabad elolvasni... (Visszateszi a kotta lapjai közé, becsukja)

DANCENY (súgja) Gyakoroljon, nagyon kérem, gyakoroljon...

Cécile óvatosan kinyitja

Alighogy megláttam, és szívemet átjárta a legforróbb szerelem...

CÉCILE (becsapja, majd elalél) Édes istenem! Nem!!! Ezt nem lehet... nem szabad... ezt ki sem lett volna szabad nyitni! (Már nyitja is)

DANCENY Boldogságom az ön kezében van... Az égre kérem, ha jelentek Önnek valamit, akár a futó rokonszenv múltó rezzenését... válaszoljon nekem!

CÉCILE (elképedve, ijedten) Nem! Szó sem lehet róla... még mit nem!

DANCENY Csak egy szót... egyetlen szócskát... neve kezdőbetűjét... mert meghasad a szívem!

CÉCILE A szíve!? Ugyan miért hasadna meg?! Én vagyok ahhoz a kivénhedt katonához kötve, és neki szakad meg a szíve! Nem, uram, erre a levélre nem válaszolunk... (Dühösen megpuszilja) Jó éjszakát!

DANCENY Az égre kérem, kisasszony! Válaszoljon!

CÉCILE (előveszi újra a levelet) De ha nem írok, akkor megint szomorú lesz... sőt, még szomorúbb!

DANCENY Válaszoljon...

CÉCILE Istenem! Micsoda bajban vagyok!

DANCENY Megszakad a szívem.

CÉCILE (papírt vesz elő) Tisztelt uram... (Összegyűri) Nem! Nem szabad...

DANCENY Csak egy szót...

CÉCILE (újabb papír) Kérem, többet ne írjon nekem... (Összegyűri)

DANCENY Az ég szerelmére, válaszoljon!

Danceny is tollat ragad. Esengés és galacsin. Az elviselhetetlenségig. Felváltva írnak, gyűrnek. „Válaszoljon!” „Szó sem lehet róla!” Egyre gyorsabb ritmusban. Végül Cécile nem bírja az izgalmakat, elájul. Danceny még odasúgja neki: Válaszoljon! – és eltűnik a képzeletből

Valmont felül a velocipédre, indul Tourvelné felé. Merteuilné néhány lépést elkíséri.

MERTEUILNÉ (alig bírja tartani a nevetéstől) És ezzel akar imponálni? Maradék férfibáját is elveszti, édesem.

Tourvelné meglátja a felé közeledő masinát. Ilyent itt még senki nem látott. Először megijed, majd önkéntelen felnevet a csodálkozástól. Első alkalom, hogy felszabadul derűs önfegyelme hatalma alól

TOURVELNÉ Mi ez? Mi a csuda ez?!

VALMONT Jöjjön, próbálja ki... Segítek!

Valmont óvatosan, finoman a nyeregbe ülteti, Tourvelné izgul, arca kipirul. Indul a velocikli

VALMONT Kapaszkodjon a vállamba. Megfoghatom a kezét? TOURVELNÉ (nevet) Jaj, ne legyen olyan félnék!

Egyik kör a másik után. Tourvelné boldog, biztonságban érzi magát Valmont jelenlétében. A fiatalság káprázata. Az egyik kanyarban Tourvelné elveszti az egyensúlyt, rádől a férfi vállára, az nem bírja tartani, elesnek. Egymáson fekszenek, boldogan, nevetve, lihegve

Maga akkora meglepetés nekem! El sem tudja képzelni...

VALMONT Magamnak is. Minden, amit tudtam, gondoltam magamról, a feje tetejére állt. Én fiatalon és tapasztalatok nélkül léptem ebbe a világba, s egy sereg asszony a szó szoros értelmében kézről kézre adott. Tizennégy éves voltam, többet aludtam nappal, mint éjszaka. Belül égetett a szegény, miközben meztelen testek között hánýódtam, arcuk se volt, csak szaguk, nevetésük, néha egy-egy emberi gesztus... szegény fiú, ki viszi ma haza? Élvezetek kísértettek, de ez a testi mámor csak a vágyaimat, a hiúságomat elégítette ki, sohasem hatolt a szívemig. Évekig vártam... vártam... kerestem. Annyit gondolok erre az utóbbi napokban. Amióta magát ismerem...

TOURVELNÉ (halkan) Ne, nagyon kérem. Ne! (Szembefordul Valmont-nal) Az én életemben ez egészen másképp volt. Korán beköszöntött a szerelem. Szinte kislányként. Rajtaütésszerűen. A férjemmel való találkozás: első szerelem, első halálos megszádulás. Azóta is. Első szerelmünk tiszta, a tempója is lassú; mert úgy elcsodálkozunk ennek az ismeretlen érzésnek az erején, hogy még a lábunk is lassabban lép, hogy még mélyebben, hosszabban átéljük a másik ember közelségének gyönyörét.

VALMONT Szeretem!

Megfogja a kezét. Tourvelné elhúzná. Hosszú, néma tusa. Mindkettőjüket váratlanul érte ez a helyzet

TOURVELNÉ Menjen el.

Valmont megértően hátralép. Tourvelné egyedül marad. Elfordul. Arcán elindulnak a könnyek. Némán, kifejezéstelen arccal sír. Valmont lenyűgözve nézi

MERTEUILNÉ (odalép hozzá) Nagyszerű, mondhatom! Remek! Hogy vesztette el ennyire a józanságát? „Szeretem” – mint egy rózsás arcú kisfiú!

VALMONT Nincs gyönyörűbb egy asszonynál, amikor a lelke már a miénk, de a teste még nem! Láta, hogy sírt!

MERTEUILNÉ Milyen szép, naiv dolog ez. „Szeretem.” Egyre jobban mulatok magán, vikomt! (Énekelni kezd – gúnyosan, epésen – egy csöpögős szerelmes dalt)

Tourvelné papírt vesz elő, írni kezd. Volanges-né nyugtalanul nézi

VOLANGES-NÉ (súgja) Mondtam, hogy vigyázzon. Látja, megmondtam én.

Cécile kétségbeesetten ül a levélhalmaz közepén, próbálja összedolgozni, eltüntetni őket. Merteuilné odalép hozzá

CÉCILE Amióta világ a világ, még senki sem volt akkora bajban, mint én.

MERTEUILNÉ Mi történt?

CÉCILE Nézzel! *(Odanyújtja Danceny levelét)* Esküszöm, amikor megtaláltam, sejtelmem se volt róla, mi az... De amióta elolvastam, olyan boldog vagyok, hogy azt se tudom, hol a fejem. Lefeküdtem, de nem bírtam elaludni. Bebújtam a takaró alá, és elkezdtem csókolózni a levéllel... *(Óvatosan)* Mondja meg, asszonyom, tényleg olyan nagy bűn volna, ha erre a levélre... erre az egyetlenre válaszolnék?

Merteuilné becsukja a levelet, arca komoly, elgondolkodó. Nem felel, szó nélkül nézi a lányt, Cécile megszeppen

Persze ha úgy gondolja, hogy ne válaszoljak, akkor nem válaszolok... de nem tudom, mi lesz velem... *(Sírni kezd)* ha ez így megy tovább. Mert ha... ha nem válaszolok, akkor ő még szomorúbb lesz! *(Zokog)*

MERTEUILNÉ Nyugodjon meg, kicsikém! Hallgasson meg! Ő ezt a levelet tegnap este írta, muszáj magának rögtön válaszolnia?

CÉCILE Gondolja, hogy... holnap... vagy holnapután...

MERTEUILNÉ Persze! Hadd várjon egy kicsit... Az nem árt.

CÉCILE *(könnyein át elmosolyodik)* Értem... egy-két nap nem a világ... *(Nyakába borul, összecsókolja)* Istenem, milyen jó-lelkű és bölcs ön, asszonyom! Holnapután írok neki, írunk neki, jó?

Tourvelné áll Valmont mögött. Bizonytalan, sápadt

TOURVELNÉ *(elgondolkodva)* Egész éjjel írtam...

VALMONT Nekem?

TOURVELNÉ Csak nem tudom még, hogy átadom-e.

Kezében a levél. Valmont nyúl utána, a levelet tartó kezét is megfogja. A nő visszahúzza, de minden harag nélkül, lassan és zavartan

Kérem, hagyja a kezemet. *(Elfordul)* Nem hittem volna, hogy ilyen meleg lesz ma. Isten vele. *(Elindul)*

VALMONT Mikor láthatom újra?

Tourvelné hátrafordul, de nem válaszol

Válaszolhatok a levelére?

TOURVELNÉ Egy feltétellel: szerelemről ne beszéljen többet.

VALMONT Igyekezni fogok.

TOURVELNÉ Nem! Ígérje meg! Egy szót sem, soha!... Megígéri?

VALMONT Az ön barátsága mindennél többet jelent nekem... Bocsásson meg, hogy... nem bírtam uralkodni magamon. Magába szerettem, mert azt reméltem, hogy segít a múltamat elfeledni...

TOURVELNÉ *(remegve)* Miről beszél, uram! Ez az állandó szerelmi lihegés... Elég! Nem akarom hallani! *(Kimenekül)*

Valmont kibontja Tourvelné levelét. Olvassa

9. Válaszok

Danceny a küszöbön. Cécile szorongva odasúgja a feszületnek

CÉCILE Úgy félek! Most az egyszer segíts!

DANCENY Elkérhetem a kottáját, kisasszony?

Cécile nem néz rá, szó nélkül odaadja. Danceny hatszor átlapozza, kifordítja – egyre kétségbeesettebben lapoz a kottában,

előlről hátra, hátulról előre. Cécile fájdalmasan nézi, elerednek a könnyei

(Szívszorítóan) Ó, kisasszony...

CÉCILE *(suttogva)* Ne legyen szomorú, az égre kérem!

A Mama hátradől a szófán

VOLANGES-NÉ Mi szépet fogunk ma hallani?

DANCENY Egy dalt... khökhö...

Kiteszi a kottát maga elé, Cécile odaáll mellé, nem néznek egymásra – két szomorú halott, énekelnek. A szívnek meg kell szakadnia

Bocsássanak meg... nagyon kapar a torkom... Folytassa nélkülem, ha kérhetem... laminor... laaaa... laminor... egy kettő és... khökhö... *(Elfordul, megtörli a szemét)*

Merteuilné Valmont válla fölött belenéz Tourvelné levelébe

MERTEUILNÉ Mit ír?

VALMONT Szeret.

MERTEUILNÉ Így? Egyetlen szóban... Mutassa! *(Elveszi, olvassa)* Ez az asszony nem szerelmes. Ez az asszony szégyelli, hogy boldogtalan. Olvassa csak el figyelmesen, milyen kerek, milyen józan! Tourvel bírósági elnök nejének leirata a boldogságról. *(Visszaadja)*

VALMONT Nem értem, minek fárasztja magát.

MERTEUILNÉ Most megsértődött?

VALMONT Nem, dehogy. *(Összehajítja, elteszi a levelet)* Beszéljünk őszintén: maga is tudja, én is, hogy a mi könnyű és hideg szerelmi játékaink boldogsága már élvezetnek is alig nevezhető. Egyre gyakrabban érzem, hogy szívem már teljesen elhalt, csak az érzékeim adnak életjeleket. Korai öregség...

MERTEUILNÉ Miket beszél, vikomt!? Az istenért!

VALMONT Tourvelné mellett éreztem újra, hogy... hogy élek...

MERTEUILNÉ Mert szerelmes, ennyi az egész!

VALMONT Hagyjon már ezzel a szerelemmel...

MERTEUILNÉ Miért? Nem szégyen az... *(Nevetve)* A maga korában...

VALMONT Másról van szó, nem érti?!

MERTEUILNÉ Másról? Miről?

Valmont nem felel

Ébredjen már fel, édesem! Egészen kifordult magából...

Valmont papírt, tollat vesz elő. Ír.

Cécile nem bírja tovább nézni Danceny kétségbeesett arcát

CÉCILE Ne legyen szomorú, kérem... hiszen én... én... szeretem! Szeretem!

DANCENY *(döbenten, hang is alig jön a torkára)* Hogyan? Kisasszony, ön engem...

CÉCILE *(halkan hadarva)* Igen, jól hallotta: szeretem, szeretem, szeretem reggel, szeretem este, egész nap csak szeretem, szeretem, szeretem. Szívből szeretem.

Volanges-né figyel a susogó csendre. A fiatalok visszabújnak kottáikba, ám a skálát a sze-re-tem szótagokkal gyakorolják. Arcuk ragyog. Egy idő után Danceny nem bírja tovább a boldogságot, kapkodva összehajítja a kottát. Félajultán kezét csókol a májának

DANCENY Bocsássanak meg! (Cécile-hez) Én... én... én...
kisasszony! (Elrohan)
VOLANGES-NÉ (értetlenül) Hát ezt meg mi lelte?
CÉCILE Jól énekeltem, úgy látszik.

Cécile tovább éneklé a dalt a sze-re-tem szótagokra. Mama többször belenéz a kottába, mi ez. Danceny átszalad Merteuilnéhez. Majdnem elsodorja a levél fölé görnyedő Valmont-t

DANCENY Szereeeet! Cécile Volanges kisasszony szeret!
MERTEUILNÉ És?
DANCENY Kimondta, bevallotta... százszor elstutogta... Szeret!
MERTEUILNÉ És?
DANCENY (elbizonytalanodik) Hogyhogy és?
MERTEUILNÉ Szereti... és?
DANCENY Hát szeret...
MERTEUILNÉ (mosolyog) És?
DANCENY És??
MERTEUILNÉ Nem akarja megcsókolni? A száját... megérinteni a bőrét, a haját,
VALMONT ... hozzáérinteni arcát az övéhez...
DANCENY (alig tud megszólalni) De... egyszer... majd föltétlenül...
MERTEUILNÉ Én szóval tartom a mamát... Ügyes legyen!
DANCENY Várjon! Megírom neki... hogy mi várható... ne hogy megijedjen... (Merteuilné el, Danceny hátradől) De gyönyörű az élet! Istenem, de szép! Én meghalok!

Tollat, papírt ragad, írni kezd. Hevesen, zaklatottan. Mellette Valmont is levelet fogalmaz, nehezen gömbölyödnek gondolatokká a szavak. És amott a kis Cécile is levelet zizeg hártypapírjain a Mama figyelmetlenségét kihasználva

10. Áldozat

Volanges-né közeledik Tourvelnéhez. A nő feszülten ül az ágyon

TOURVELNÉ Barátság. Semmi több! Megígérte, hogy többé nem beszél az érzelmeiről...
VOLANGES-NÉ És maga ezt elhiszi? Kedves barátnóm, magát az esze meg a tisztasága fogják elbuktatni, mert azzal áztatják, hogy biztonságban van.
TOURVELNÉ Nem értem, hogy mitől kéne tartanom.
VOLANGES-NÉ Mit keres ez az ember itt? Mi oka van a maradásra?
TOURVELNÉ Azt hiszem, pontosan tudom, hogy mi tartja őt itt... (Feszült) de nem érzem veszélyben magam. Nem hiszem, hogy egy nő ne tudna ellenállni, ha esze, lelke, érzékei tiltakoznak egy nem kívánt viszony ellen. Emberek vagyunk!
VOLANGES-NÉ (belevág) Én ismerem Valmont-t... Fogadja meg a tanácsomat! Egy percig se tartóztassa tovább! De ha mégis mindenáron maradni akar, akkor maga menjen el! Csomagoljon és utazzon el!
TOURVELNÉ Megígértem a férjemnek, hogy itt várom meg... Mit mondanék, miért utaztam el?
VOLANGES-NÉ Akkor küldje el őt! Azonnal küldje el!
TOURVELNÉ Hogyan kívánhatnék ilyesmit... egy idegentől?
VOLANGES-NÉ Kérje meg, hogy utazzon el jószántából. A maga iránti tiszteletből... Legalább kiderül, mennyire fontos neki a maga kérése.
TOURVELNÉ (kelletlenül) Jó... megkérem. Ha visszautasít, és

ragaszkodik az itt maradáshoz, akkor megígérem, hogy én utazom el.

VOLANGES-NÉ Nagyszerű! Higgye el, hogy...
TOURVELNÉ (belevág) Milyen gyönyörű időnk van ma, nem?
VOLANGES-NÉ Utazásra épp megfelelő... Szabad a karját, kedvesem?
Belekarol, mozdulataik lassúak, kényes léptekkel sétálnak. Valmont összehajtja a levelét. Követi a nőket, várja a pillanatot, hogy átadhassa

11. A csók

Merteuilné egy darabig élvezettel nézi a levele fölé görnyedő lány langyos nyakát, majd fölé hajol, és a fülébe súgja

MERTEUILNÉ Mit hallok? Szerelmes? Szereti a lovagot... szereti, szereti?
CÉCILE Mindennél jobban...
MERTEUILNÉ Meg fogja csókolni.
CÉCILE Engem? ... Nem! Azt nem lehet!
MERTEUILNÉ Ne butáskodjon. Itt, az ajkán kezdődik minden gyönyör... a szerelem előszobája. (Megérinti a lány ajkát óvatos ujjával)
CÉCILE De én még soha... senkivel... nem lehetne megkérem, hogy ne... engem ne... úgy félek!
MERTEUILNÉ Csinálja utánam...

Előbb simogatás, arc belesimul a kézbe, ölelés, sóhaj, szemek lecsukódnak, a szájuk kinyílnak, találkoznak, csók. A háttérben Danceny sóhajtoz a levél fölött. Cécile-nek nem igazán ízlik, olyan nyálas dolog. Pffuj!

MERTEUILNÉ Majd megszereti. Most próbálja meg maga.

Simogatás, ölelés, szájnyitás, csók

CÉCILE Ez jobb volt.
MERTEUILNÉ Közben le kell hunyni a szemet...
CÉCILE Miért?
MERTEUILNÉ Ez a szokás.
CÉCILE De akkor nem látok semmit.
MERTEUILNÉ Pont ezért, nem föltétlenül szép a másik ember nedves, vágtyól terhes szemgolyója ilyen közléről.
CÉCILE Igen... Tényleg. Milyen igaz. Megpróbálhatom én is?

És mint a tánciskolában lépésenként: Egy-két-há... És utána óriási öröm:

Tudok csókolózni! Éljen! Csókolóztam!
MERTEUILNÉ Mindjárt itt a lovag. Ügyes legyen!
CÉCILE Még egyszer... hadd próbáljam meg! Maga olyan jó hozzám. Áldom a sorsomat, hogy összekerültem magával! Szabad? (Megcsókolja)

Merteuilné egymáshoz vezeti őket. Pont olyan találkozás, mint a Menyegzői képbén, a végén. Lassan, megilletődve közelednek egymáshoz. A menyasszonyi ruha árnyékában próbálkoznak a csókkal. Félve, bujkálva, szétrebbenve. A csók azért nem sikerül, mert Cécile tudja, hogyan kell. Először be kell hunyni a szemet. Ezzel elvannak egy darabig – de ha behunyják a szemüket, nem látják a másikat. Nyitott szájjal tapogatóznak szemhéjuk sötétjében. Aztán az ölelést állítja be a kis luxelvira, Merteuilné legjobb tanítványa

12. Árulás

Volanges-né váratlanul visszatér, közeledtére a fiatalok szétrebbennek, Cécile belebújik a kottaállványba, Danceny a hangszere után kap

VOLANGES-NÉ Mi szépet hallunk ma, gyerekek?

A fiatalok egymásra néznek. Majd elájulnak a boldogságtól, a tüdő tágulásától

DANCENY Kisasszony! Sssszeretne egy duettet?
CÉCILE Sssszívesen...

Nyújtja a kottát, Cécile kikapja a kezéből, és magához szorítva siet a helyére. A lapok közül kilopja a levelet, jobb híján a ruha kivágásába teszi. És egy másikat csúsztat a helyére. Egymásra mosolyognak. Bólintanak. Rázendítenek

MERTEUILNÉ *(Valmont-nak)* Ha ez így megy tovább, akkor Gercourt gróf nagyon olcsón szabadul.

VALMONT Az a gyanúm, hogy maga tulajdonképpen ártott ennek a két szerelmesnek, amikor megkönnyítette a találkozásukat. A fiatalember mindjárt rámenősebb lenne, ha némi akadályt találna az útjában...

MERTEUILNÉ Igaza van! Rátapintott a bajok okára.

VALMONT A férfiaknak akadályokra van szükségük...

MERTEUILNÉ ...máskülönben belebutulnak a boldogságba.

Merteuilné átmegegy a duett ütemére átszellemülten ringó Volanges-néhoz

VOLANGES-NÉ *(Merteuilnének)* Két angyal. Hát nem aranyosak?

MERTEUILNÉ *(súgva)* A maga helyében én nem lennék ilyen nyugodt.

VOLANGES-NÉ Nocsak! Látott valamit, kedvesem?

MERTEUILNÉ Halkan! Annyira megbíznak bennem... Az imént a kedves lánya mintha a dekoltázsába rejtett volna valamit. A kottából vette ki, azt hiszem.

VOLANGES-NÉ Igen?

MERTEUILNÉ Ne áruljon el! Nagyon kérem...

VOLANGES-NÉ Bízva csak rám.

Merteuilné távozóban rámosolyog Cécile-re, cinkosan bólint Danceny felé. Valmont élvezettel nézi

MERTEUILNÉ *(Valmont-nak)* Egyik legszebb jellemvonásom, hogy ha megmagyarázzák, miben hibáztam, nem nyugszom addig, míg a csorbát ki nem köszörültem...

VOLANGES-NÉ *(kis idő múlva)* Cécile kedvesem, gyere ide... Egy fiatal lány nem járhat ilyen... *(Hopp, a levél csücske)* Mi ez?!

DANCENY *(egyből)* Én írtam! A kisasszony nem tud semmiről! Kérem, adja vissza! *(Próbálja elvenni, de Volanges-né elhúzza előle)*

VOLANGES-NÉ Lassabban, fiatalember! Fáradjon vissza a kottájához. *(Érzelmesen)* Cécile, drága gyermekem, légy őszinte hozzám! Te levelezel ezzel az úrral?

CÉCILE Nem, mama. Ez az első alkalom. Esküszöm! Ki sem nyitottam még.

VOLANGES-NÉ *(a kottatartóhoz lép, felemeli a kottát, a lapok közül hullnak a levelek, mint ősszel)* És ez? És ez?

Bárhova nyúl, levelek ömlenek a lábuk elé, a menyasszonyi ruha csipkéi közül, hajtokákból, fodrokból, mindenhonnan. Tömén-telen levél. Cécile zokog, Danceny kétségbeesetten rohan Volanges-né mögött

DANCENY Bocsásson meg! Nagyon kérem! Nem fog többet előfordulni. Soha többet! Esküszöm!

VOLANGES-NÉ Ki innen! Takarodjon! A házunk küszöbét többé át nem lépheti. Végeztünk magával!

Merteuilné csillogó szemmel nézi a felfordulást. Danceny zavarodottan hátrál. Tourvelnébe ütközik

DANCENY Nem megy! Nem megy... Úgy szeretem, hogy belehalok... de hiába! Nem megy!

Tourvelné értetlenül mered a fiúra. Cécile zokog, Volanges-né Merteuilné vállán vigasztalódik, Danceny kétségbeesetten fekszik az ágyon, arcát a párnákba fúrva. Valmont elindul Tourvelné felé

13. Vége

VALMONT Válaszoltam a levelére. *(Nyújtja)*

TOURVELNÉ Arra szeretném megkérni, hogy menjen el. Ez a kívánságom. Utazzon el!

VALMONT Miért? Mivel bántottam meg?

TOURVELNÉ Ha nem teljesíti a kérésemet, abban az esetben én utazom el. Nem akarom eltitkolni, mennyire összezavarná a terveimet. A férjem úgy tudja, hogy itt várom meg; nagyon meglepődne, és teljes joggal, ha látná, hogy milyen könnyelműséggel változtatok az elhatározásaimon... Úgy-hogy nagyon kérem...

VALMONT Elmegyek. Megígérem. De mondja meg nyíltan, azért kell elmennem, mert bevallottam, hogy szeretem! Ha hallgatok...

TOURVELNÉ Kértem, hogy ne beszéljünk többet erről! Utazzon el!

VALMONT Asszonyom! *(Mégvárja, míg a nő felnéz)* Tudja, hogy ez a barátság milyen sokat jelent nekem...

TOURVELNÉ Utazzon el.

VALMONT Miért büntet? Tehetek én arról, amit érzek?

TOURVELNÉ Uram! Én tisztességes emberhez illő dolgot kértem öntől. Miért alkudozik? Utazzon el!

VALMONT Szeretem.

TOURVELNÉ Mindketten tisztában vagyunk azzal, hogy nem tudom, hogy nem akarom és nem is szabad viszonoznom az érzelmeit. A nyugalmam érdekében arra kérem, utazzon el.

VALMONT Nem tudja elképzelni, milyen boldog voltam, hogy találkoztam magával, hogy megismertem...

TOURVELNÉ Utazzon el!

VALMONT ...hogy a bizalmába fogadott... hogy nap mint nap láthatom magát...

TOURVELNÉ Nagyon kérem!

VALMONT ...és mennyire vigyáztam, hogy se a szerelmemmel, se a vágyaimmal soha meg ne riasszam, ne sértsem...

TOURVELNÉ Elég, uram! Menjen! Utazzon el! *(Ott hagyja)*

Danceny felül az ágyon, előveszi a kését, lassan a szívéhez teszi. Aztán hasra fordul, felállítja a pengét, mintha bele akarna dőlni, majd oldalról próbálkozik, a bordák között rézsútosan. Összesodorja a lepedőt, felköti magát. Kétségbeesetten nyiszatolja a gyolcsot. Nyakát dörzsölgetve, levegő után kapkodva térdel a földön

DANCENY Nem! Ezt nem tehetem! Micsoda gyáva dolog! Szegény Cécile beleőrülne fájdalmába! *(Hirtelen ötlettel)* Írok neki...

Volanges-né nagy alaposággal hozzálát a levelek osztályozásához – külön sorba teszi Cécile leveleit, és külön sorba a

Dancenýt, külön stószba a „Kedvesem!” „Drágám!” „Mókusom!” „Nyuszikám!” stb. – megszólítás szerint. Néha beleolvas, szörnyülködik. „A szemtelenje! A kis ártatlan! Micsoda pimaszság! Ha ezt gróf Gercourt megtudná!” Cécile kidugja fejét a menyasszonyi ruhából, szomorúan énekel, lassan forog vele

VALMONT (Volanges-nének sziszegi) Ezért még számolunk, boszorkány!

14. Az egyezség

Valmont heves, szinte erőszakos mozdulattal magához öleli Merteuilné, megsókolja. A hosszú önmegtartóztatás és a meggyötört férfihiúság elégtételért kiált. Ez a tűz nagyon tetszik Merteuil-nének – adja is magát, nem is. Vörösbőr

MERTEUILNÉ Na! Ne olyan mohón! Mi lelte, vikomt?

VALMONT A csókért jöttem, gyönyörűm! Adósom maradt, emlékszik!

MERTEUILNÉ Szegényem, megkínozta magát az a szentfázék!

VALMONT Ha tudná, hányszor elfogott a kísértés... hogy a lábai elé borulva egy kis hűtlenségre csábítsam! (A nyakát csókolgatja, izgatja)

MERTEUILNÉ Ne csókolgasson. Nevetessen! Az jobban felizgat. Meséljen a szép Tourvelnééről. (Kigombolja Valmont ingét) Sehol nem látom gyönyörű fogsora nyomát. Még mindig csak a lelkét birtokolja?

VALMONT Páratlanul gonosz tud lenni, gyönyörűm! És hogy megszépül közben! Jöjjön! (Megöleli)

MERTEUILNÉ Nem, kedvesem. A férfiaknak akadályokra van szükségük, maga mondta...

VALMONT Hagya ezt, majd reggel szakítunk!

MERTEUILNÉ Feltételeim a következők: Menjen vissza a szép Tourvelnéhez, küzdjön, harcoljon! És ha magáévá tette szent életű hölgységét, és erről kézzelfogható bizonyítékot hoz: a magáé vagyok. Mindent megkap tőlem, amit tőle nem.

VALMONT Ne játsszon velem... (Megöleli, magához húzza, de Merteuilné nem enged)

MERTEUILNÉ Persze, ilyen főbenjáró ügyekben csak az írásos bizonyítékoknak van hitelük. Igazán kíváncsi vagyok, hogy mit ír egy ilyen szemérmes valaki, amikor túljut azon a bizonyos mozzanaton, (Nevet) és vajon marad-e még fátyol a mondatain, amikor már semmi sincs a testén. Siesen, és hozza el győzelme zálogát...

VALMONT Egy kis előleget, gyönyörűm!

MERTEUILNÉ (nevetve) Utazzon el!

Tourvelné a feszületnél

TOURVELNÉ A gőgömért büntetsz... tudom! Hogy volt merzem kihívni magam ellen a sorsot. A szerelmet! (Felnéz) Sikerült, látod. Azt hittem, belehalok... de legyűrtem magamban! Folyton rád gondoltam... a szenvedésedre... Elküldtem! Elüldöztem őt! (Elhallgat) Nem bírom tovább! Adj erőt, uram! Gyenge vagyok... Segíts! (Imádkozik, magába feledkezve, mint a gyerekek. Lassan megnyugszik)

15. Menekülés

Valmont elindul Tourvelné felé. A nő megérzi jelenlétét

TOURVELNÉ Miért jött vissza? Megkértem, hogy utazzon el, eltiltottam innen, mégis visszajött... Mi jögon kavarja fel az

életemet? Nem akarom többé látni. Kérem, ne jöjjön, ne keressen, ne írjon többet!

Valmont hátralép. Kitér a nő elől, folyton visszakozik, mintha bocsánatot kérne. Mintha megadná magát

VALMONT (halkan, szinte csak magának) Rend és feledés. Legyen úgy. El fogom némitani szerelmemet, elfelejtem, milyen fogadtatásban részesültek érzelmeim.

TOURVELNÉ (utánamegy) Ön azt hiszi, uram, vagy úgy tesz, mintha hinné, hogy a szerelem boldoggá teszi az embert. Én azonban még a szót se szívesen hallom... Ezért nagyon kérem, hagyjon engem...

Valmont szó nélkül nyújtja a levelét, nincs szcéna. Tourvelné elveszi, apró darabokra tépi. Visszamegy az ágyra. Valmont lehajol, elkezd összegyűjteni a papírfecniket. Leteszi a nő elé

VALMONT Vágyódtam az ön tetszésére, belátom, de a vágy még nem jog. Azonban ön, aki szerelmemet sértésnek tekintí, miért nem gondol arra, hogy ha bűnös is ez a szerelem, ön az oka... és a mentsége is egy személyben?

TOURVELNÉ (kétségbeesetten próbál úrrá lenni hangja elcsuklásán) Nem akarom többet hallani ezt! Arra kérem, barátságunk és az irántam való szeretet nevében... hogy hagyjon engem! Ne keressen, ne csábítson... ne beszéljen hozzám, nagyon kérem!

Érezni, hogy alig bírja már tartani magát. Valmont hagyja. Visszalép

VALMONT (súgja Merteuilnének) Emlékszik, gyönyörűm... arra vágytam, hogy hűsége, asszonyi becsülete hosszú tudasában múljon ki, hogy végig sarkában legyen az önvád...

Merteuilné leveszi róla a kabátot, Valmont kigombolja a mellényét. Elindul Tourvelné felé. A nő tehetetlenül ül az ágy szélén

TOURVELNÉ Nagyon kérem... hagyjon...

Magára húzza a fátylat, teste köré fonja, arcára tekeri, „begubózik”.

Valmont megérinti

Nem! Nem akarom... Nem akarom... Nem szabad...

A férfi kezdi lefejteti a fátylak rétegeit. Tourvelné – bár akarata, szavai tiltakoznak – lassan feláll. A többiek körülállják őket, izgatottan figyelik. Már csak az utolsó lepel takarja arcát, mint egy menyasszonynak. Lassan Valmont felé fordul. Már nem szól, nem tiltakozik, szemét behunyja. Tartja az arcát, száját. De Valmont nem csókolja meg. A pillanatot élvezi. Tekintete találkozik Merteuilnéval. Mosolyog. Lassan megsimogatja a fehér nyakat. Tourvelné teste megfeszül. Hirtelen kitépi magát Valmont kezéből, és fátylait hátrahagyva kirohan

VALMONT (döbenten) Mi ez? Hova tűnt?

MERTEUILNÉ (tisztá szívből nevet)! Ezt jól elszurta! Micsoda nagyképűség, kedvesem! Kirepült a madár!

VALMONT (halkan) Ne féltsen engem! Utánamegyek én... Elkapom én!

Sötét

MÁSODIK RÉSZ

1. Apátia

Tabló

Danceny ezerszer megcsókol egy levelet, ráteszi a kottatartóra, és egy hosszú madzaggal lassan, imbolyogva húzni kezdi az amott énekelő Cécile felé.

Cécile – mamája éber felügyelete alatt – az áriát gyakorolja, közben a rejtve levő bal kezével levelet próbál írni Dancenynek a kottatartó hátoldalán. Nem sikerül. A kudarc maradványai dacos galacsinokként hevernek mögötte.

Volanges-né az ária szusszanásnyi szüneteiben erkölcsi leckét tart lányának, így az inkább énekel.

Valmont apátiában. Félig felöltözötten, fésületlenül, kigombolt inggel fekszik az ágyon.

Merteuilné öltöztetni kezdi. Valmont hagyja magát

MERTEUILNÉ Ébredjen már fel! Rossz nézni magát, vikomt!

VALMONT Nem történt semmi. Néhány hétig udvaroltam ennek a nőnek, aki egy kivesző típushoz tartozik. Ennyi!

MERTEUILNÉ És hol van most?

VALMONT Nem tudom! Leveleimet visszaküldi... a házában nem fogad. Ki sem mozdul otthonról, nehogy véletlenül a közelébe tudjak férkőzni... még a függönyök is be vannak húzva!

MERTEUILNÉ Elég! Hagyja már azt a nőt! (Öltözteti, haját megfésüli)

VOLANGES-NÉ (olvassa és égeti a leveleket) Micsoda vakmerőség! A szemtelenje! És milyen angyalarcú gyerek volt... Látod, Cécile? Százszor elmondtam már, de el kell mondanom százegyszer is, hogy egy fiatal lánynak állandóan, minden helyzetben vigyáznia kell. Elég egy mosoly, egy érintés, semmi kis levélke és kész! Oda a jó híred.

CÉCILE Igen, mama.

Cécile nem bírja tovább, átviszi kottatartóját a túloldalra, meghúsiúsva ezzel Danceny eddigi erőfeszítéseit

Megszólal a tücsök. Valmont felül, hallgatja. A többiek is. Nyílik az ajtó. Belép Tourvelné, lassú, nesztelen léptekkel, mint egy látomás

MERTEUILNÉ (Valmont-nak) Ébredjen már fel!

2. A múlt

Volanges-né feláll, nézi a közeledőt. Tourvelné nagyon gyenge, erőtlen, talán beteg is, de hihetetlen erővel uralkodik magán. Hűvös, határozott, távoli

VOLANGES-NÉ Édes gyermekem, szépségem! De jó, hogy újra látom! Úgy aggódtunk magáért!

Megölelik, megpusztilják. Tourvelné szótlanul nézi őket

Annyira csodáltuk magát. Mondtam is a kislányomnak: látod, Cécile, így kell ezt csinálni.

Tourvelné nézi a fehér ruhát, körbejárja

TOURVELNÉ És az esküvő? Megvolt már?

CÉCILE (fészülten) Ne kérdezze! Ne is kérdezze!

VOLANGES-NÉ Csúszik kicsit... a katonaság miatt... egy-két hónap.

De Tourvelné már nincs ott. A velociklit nézi

(Belekarol) Menjünk... Hűvös van már!

TOURVELNÉ Nem félek az emlékektől... ami elmúlt, elmúlt. Be van ide zárva. (Megérinti a homlokát) Segítsenek!

Cécile és Volanges-né segítenek felkapaszkodni a velocipédre, kétoldalt futva támogatják. Valmont téován követi az ingatagon, de magabiztosan karikázó nőt. Tourvelné egy kör után leszáll a gépről. Felszabadult, boldog, mint egykor. Ez az emlék is le lett győzve

CÉCILE Maga egyszerűen nem ismer lehetetlent.

MERTEUILNÉ Látja? Vége, elmúlt.

VALMONT (Merteuilnének) Mi lesz a jutalmam, ha mind a két nőt a lába elé teszem?

MERTEUILNÉ Ez az állandó hengegés! Az imént még a halálán volt.

VALMONT Nem lesz addig nyugtom, amíg ez a gyűlölt szertett asszony az enyém nem lesz. Erre megesküszöm!

MERTEUILNÉ Elég, vikomt! Ennek a románcnak vége!

Danceny egy hosszabb bot végéről próbálja átlógnatni a menyasszonyi ruha fölött Cécile-nek a levelet. A Mama észreveszi, darabokra tépi.

A fiúnak elege van a kudarcból, őrvjögve gyűri, szaggatja a leveleket

DANCENY Nem megy, nem megy, hiába, nem megy!

VALMONT (Dancenynek) Adja ide, beviszem én a kisasszonynak!

MERTEUILNÉ Megörült? Volanges-né elevenen felfalja magát.

VALMONT (Dancenynek) És ha akarja, egy találgat is megszervezek magának.

DANCENY Igazán?! (A nyakába borul, könnyes szemmel öleli, szorongatja) Köszönöm! Szívből köszönöm! Várjon, hozom a levelet...

Valmont öltözik, pontosabban gyűri, zilálja magát, parókáját kirázza, megtépi, inge gyűrötten lobog a félregombolt mellény alatt. Danceny visszajön tizenkét levéllel

VALMONT Egyet, jó?

DANCENY Persze...

3. Esengések

Amikor Volanges-né meglátja a belépő rozszant, kimerült Valmont-t, első reflexével Cécile-t takarítja el az útból. Majd rendezve meglepett vonásait, visszatér. Körbejárja a férfit, mint hosszú lábú madarak a kigyót. Félve, de étvágygal.

VOLANGES-NÉ Valmont vikomt, ha jól látom...

A vikomt csak áll szótlanul Volanges-né megsemmisítő tekintetének tüzeiben. Kissé meginog, térde megroggyan

VALMONT (suttogva) Bocsnát, leülhetek... napok óta alig alszom... (Leül)

VOLANGES-NÉ (diadallal) Tessék. Foglaljon helyet.

VALMONT Kérem, nézze el... hogy bejelentés nélkül... hívatlan vendégként törtem a nyugalmára...

VOLANGES-NÉ *(nem bírja tovább, kitör)* Nagyon csúnyán viselkedett vele! Minősíthetetlenül!

VALMONT Igen, elismerem... azóta is ennek terhét hordom a lelkemen...

VOLANGES-NÉ Szemérmetlen, aljas szándékkal megkörnyékeznél egy magányos, védtelen asszonyt! Hát van önnek szíve?

VALMONT Hallgasson meg! Kérem. *(Letérdel elé)*

VOLANGES-NÉ Üljön vissza! És ne érjen hozzám! Nagyon kérem! Üljön vissza!

VALMONT *(visszaroskad a székre)* Maga az egyetlen, aki segíthet rajtam...

VOLANGES-NÉ *(diadalmasan, élvezettel)* Arcátlan, galád, kéjsóvár vágyakkal üldözni, beszennyezni azt az angyalt...

VALMONT Ne bántson. Könyörgök... segítsen nekem, hogy elnyerjem a bocsánatát...

VOLANGES-NÉ *(a kegyelemdőfés gyönyöre)* Nem akarja látni önt. Soha többé. Hiába minden csel, furfang, ezúttal nem sikerült, Valmont vikomt!

VALMONT Csak annyit kérek... hogy még egyszer, utoljára találkozhassak vele.

VOLANGES-NÉ *(nevet)* Nem fogadja önt!

VALMONT *(hirtelen megfogja Volanges-né kezét)* Émilie! Értsd meg! Nem tudok szabadulni tőle... Kérlek, segíts...

VOLANGES-NÉ Mit merészelsz?! *(Hátrál)* Mit merészelsz, uram!?

VALMONT Már nem szeretem azt az asszonyt... Kérlek! Kérem, Madame de Volanges! Muszáj találkoznom vele, hogy tőle magától halljam... hogy nem haragszik, hogy megbocsát!

VOLANGES-NÉ *(gyűlölettel)* Nincs bocsánat! Vannak bűnök... amelyeket nem lehet elnézni, feloldozni, megbocsátani! Hiába könyörög!

VALMONT Nem szeretem már... de nem tudok szabadulni tőle... nagyon szenvedek. Segítsen!

VOLANGES-NÉ *(gonoszul)* Hozzak egy kis vizet?

Alighogy kitette a lábát, Valmont int a kétségbeesetten hallgatóság Cécile-nek, és Danceny örömkönnyeitől kísérvé átadja neki a levelet

VALMONT Itt a levele... vegye el! Dugja már el!

De Cécile nem tudja átvenni a levelet, mert közben Volanges-né visszajön, kezében egy pohár vízzel. Valmont mohón issza, mint-ha az élete múlna rajta

VOLANGES-NÉ *(élvezettel nézi)* Azért maga sem fiatalodik, kedvesem, ha egy ilyen kis vidéki történet ennyire megviseli.

VALMONT Kérhetek még?

VOLANGES-NÉ Vizet? Hogyne! *(Diadalmasan elcsattog)*

Míg Volanges-né újabb vízért megy, Valmont gyorsan Cécile kezébe nyomja a levelet

VALMONT Nem tudok minden levél köré ekkora cirkuszt rendezni.

CÉCILE *(súgva)* Kérem, Valmont úr... nagyon kérem! Segítsen nekünk!

VALMONT Látja ezt a kulcsot? Hasonlít a maga hálósózájához, amelyet a kedves mamája a zsebében hord. Cserélje ki őket.

CÉCILE Miért?

DANCENY *(oldalról bekiált, nem bírja tovább)* Mert így könnyen átadhatja a leveleinket!

VALMONT Félóra alatt csináltatok róla másolatot, utána az eredetét visszateszi a helyére. Megértette?

CÉCILE Igen... értem.

VALMONT Tessék, vegye már el!

Cécile elveszi. Danceny örömmáorban.

Visszajön Volanges-né. Egész kancsó vizet hozott. Nagyon élvezi ezt az elmés célzást Valmont rozszant állapotára. Tölt. Lassan, csobogva

VOLANGES-NÉ *(álegyüttézzéssel)* Próbálja meg elfelejteni. Olyan sok embernek sikerült már.

VALMONT Utazzak el?

VOLANGES-NÉ *(nem tudja eldönteni, hogy ez komoly vagy csipkelődés – a biztonság kedvéért azonban odaszúrja)* Szemtelen!

Valmont lassan, hosszan iszik. Volanges-né elégedetten nézi. Tölt magának is. Megkívánta

MERTEUILNÉ *(odasúgja Valmont-nak)* A szép Tourvelnét bízza csak rám.

Elindul Tourvelnéhez. Volanges-né ajkánál megáll a pohár. Cécile a levelet olvassa, Danceny gyönyörködik benne, és önkéntelenül a lány arcán tükröződő érzelmeket „szinkronizálja”. Együtt él a két arc

4. Teázás

MERTEUILNÉ Valmont volt nálam. Amikor megláttam... istenem! Olyan szomorúság és megdöbbenés fogott el, hogy talán jobb nem is beszélni róla.

TOURVELNÉ Szegény.

MERTEUILNÉ Nagyon nyugodtnak akart látszani, de épp ez az igyekezet szűrt nekem szemet. Arca fásult és sápadt; de szeme volt a legijesztőbb rajta...

TOURVELNÉ Kér egy teát?

MERTEUILNÉ Köszönöm...

Csend, isznak, hallgatnak

TOURVELNÉ Ott hagyta abba, hogy... a szeme... mi volt a szemében?

MERTEUILNÉ Semmi. Halott volt. Máskor élénk és derűs tekintete üres volt és riadt...

TOURVELNÉ Kis cukrot? Tejet?

MERTEUILNÉ Az első gondolatom az volt: de jó, hogy maga ebben az állapotban nem látja őt.

TOURVELNÉ Ebben, másban... mindegy. Ezt lezártam magamban. Ízlik?

MERTEUILNÉ Igen, nagyon finom.

Kanácsiling, csönd. Tourvelné tölt még magának, elgondolkozva kavargatja

TOURVELNÉ És mit akart?

MERTEUILNÉ Találkozni magával...

TOURVELNÉ Találkozni... *(Csend)* Nem lehet.

VOLANGES-NÉ *(magában elégtétellel)* Nincs bocsánat!

5. Törések

Egyre nehezebb teázni. Reszket a kéz, csörög a csésze, táncol a kiskanál

MERTEUILNÉ Nem bír szabadulni magától... bűntudat gyötri, mert fájdalmat okozott...

TOURVELNÉ Már megbocsátottam... Tölthetek még?

MERTEUILNÉ Azt mondta, hogy már nem szereti magát. Ezt kénytelen voltam elhinni neki, annyi fájdalommal, szenvedéllyel mondta.

TOURVELNÉ Igen. Nagy utat jártunk be... mindketten. Hálás vagyok neki... nem tagadom. Volt egy pillanat... Ha akkor hozzám ér... nem lett volna erőm elhárítani. *(Nehéz mosoly)* Most meg, látja: ő már nem szeret, én is túl vagyok rajta... pedig akkor azt hittük, ezen múlik az életünk... Hogy be tudja csapni az embert egy hangulat!

MERTEUILNÉ Évekkel ezelőtt nekem ugyanilyen történetem volt vele. Szerelmes voltam... Tudta, nem? Nem titok... És ő is belém... halálosan.

TOURVELNÉ És?

MERTEUILNÉ Jól ismerem Valmont szerelmét...

TOURVELNÉ Engedett neki?

MERTEUILNÉ Boldog voltam vele. Aztán a szerelem elmúlt, de a barátság megmaradt... mindketten nagyon vigyáztunk rá... Mint barátja aggódom most érte. Nem láttam még ilyen állapotban.

Hallgatnak

TOURVELNÉ Szerettem. Szerelmes voltam belé, eszeveszetten szerelmes...

VOLANGES-NÉ *(döbbenet)* De kedvesem! Mit beszél?

TOURVELNÉ ...de tudtam, hogy ennek a szerelemnek ki kell múlnia...

MERTEUILNÉ Nem tud szabadulni magától...

TOURVELNÉ Nem találkozhatom vele. Érzem. Tudom. Nem is fogok. Így is tele vagyok önváddal, hiszen csak a tisztességemet tudtam megőrizni, a tisztaságomat nem. És hogy nem buktam el egészen, még azt is az ő nagylelkűségének köszönhetem!

Csend, hallgatnak

Besötétedett... *(Gyertyát gyújt)*

MERTEUILNÉ *(feláll)* Késő van... Jó éjszakát! *(Indul)*

TOURVELNÉ Mondja meg neki, hogy el akarok búcsúzni tőle... egyszer, utoljára. Csütörtökön ötkor várom.

Merteuilné elmegy

VOLANGES-NÉ *(nem bírja tovább, odamegy)* Ha nem akar négysemközt maradni vele, én nagyon szívesen...

TOURVELNÉ Nem... túl vagyok már rajta. Nem félek tőle... *(A gyertyákat gyújtogatja)*

VALMONT *(Merteuilnének)* Köszönöm, gyönyörűm. *(Megsimogatja az arcát)* Áll még az alkunk?

MERTEUILNÉ *(nevet)* Nélkülem semmire nem menne.

Cécile áll mögöttük, pánikban. Meg szégyelli is, hogy véletlenül tanúja volt kettőjük intim pillanatának

CÉCILE *(riadtan)* Itt a kulcsa! Vegye vissza!

VALMONT De miért?

CÉCILE Nem! Nem akarom! Vegye el... *(Ledobja a kulcsot, elszalad)*

VOLANGES-NÉ *(ül Tourvelné székében, és apatikusan motyogja maga elé)* Szereti... hiába minden... szereti...

Valmont Danceny ölébe ejti a kulcsot

VALMONT Sajnálom. Nem sikerült. Kis barátnője nem akarja. DANCENY De hát miért?

VALMONT Minden szerelem kihűl egyszer. Pedig még a találkozást is létre tudtam volna hozni...

DANCENY *(feljajdul)* Cécile, egyetlenem! Mi történt?! Nem szeret már? Mondja ki, ha nem szeret! Ne hitesszen!

CÉCILE Hogy én nem szeretem!? Én!? Ezt az igazságtalanságot! *(Robban)* Próbáljon meg maga, kedves uram, egyszer éneklés közben bal kézzel levelet írni a kotta sarkára... édesanyja árgus szeme láttára, és énekeljen közben. Próbálja csak meg! Bal kézzel, és énekeljen közben... tessék! Próbálja meg!

DANCENY De egyetlenem! Én mindössze csak annyit mondtam, hogy a találkozásunk a maga kezébe...

CÉCILE Mindig minden az én kezembe van letéve. Én halálosan szerelmes vagyok, de maga mindig csak hibákat talál bennem... Mit érdekli magát, hogy én, egyedül én szenvedek ezért a szerelemért, egész nap a mama prédikációját hallgatom, hogy majd megbolondulok tőle, s ha hírt kapok magától, az is csak szemrehányás. Még a zárdában is jobb volt, mint itt. Ott legalább maga miatt nem szenvedtem...

Mama veszi a gyertyatartót, lefekvéshez készülődik. Közben továbbra is hitetlenkedve mormogja maga elé

VOLANGES-NÉ ... mindig ugyanaz van... azt mondja, hogy nem, de mégis... szereti...

Cécile és Danceny suttogva veszekednek

DANCENY Cécile, az istenért?! Mit követtem el? Miért haragszik rám?! Én csak arra kértem, hogy ezt a kulcsot...

CÉCILE És ha rájön a mama?! Akkor velem mi lesz? De magát ez nem érdekli! Csak a kulcs! A KULCS! Nem törődik semmivel, csak a maga önző szerelmével... Tessék, legyen boldog! *(Odamegy Valmont-hoz)* Hol az a kulcs? Legyen szíves, adja ide! Ha mindenki így látja jónak, ám legyen! *(Odamegy a mészáros mamához, két mozdulattal kicseréli a két kulcsot, odaadja az eredetit Valmont-nak)* Tessék. Itt van! Csak arra vagyok kíváncsi, miért kapom a következő fejmosást...

DANCENY Szerelmem, kérem... Cécile! Drágaságom! Mi lelte?

CÉCILE Nagyon haragszom magára. Vegye tudomásul, hogy semmi kedvem a találkozáshoz, amikor így viselkedik! *(Hirtelen vált, lehajol hozzá, és forró, megejtő szerelmmel)* Ne legyen többet igazságtalan hozzám, szeressen úgy, ahogy én szeretem magát. Akkor minden szép lesz, derűs lesz, drága szerelmem. Szeressen! *(Ott hagyja az elképedt lovagot)*

Tourvelné előveszi Valmont összetépett levelét. Kezdi összerakni a fecniket, lassan, szavanként

TOURVELNÉ „... rend és ... feledés... legyen úgy... el... fogom némitani... szerelmemet... és még... azt is... elfelejtem... mily kegyetlen...”

DANCENY *(kétségbeesetten, Merteuilnének)* Mi lelte? Mi lelhet-e? Nem értem.

MERTEUILNÉ Az idegesség az oka! Hiszen szereti magát, félti a boldogságukat.

DANCENY De hát miket mondott... Önző, igazságtalan alak... Én?! Nézzen a szemembe! Lát egyetlen foltnyi önzést, hamisságot... csak tiszta, mindent feláldozó szerelem!
MERTEUILNÉ Igen, kedvesem. *(Megsimogatja, anyaián)* Ne gondoljon erre.

DANCENY ... annyira boldog voltam, hogy végre kezébe jutott a levelem... hogy mostantól már ő is írhat nekem... sőt, hogy hamarosan még találkozhatunk is. Már arcomon éreztem leheletét, finom bőrének érintését...

MERTEUILNÉ Könnyű nevetését, haja illatát... *(Simogatja)*
DANCENY Annyiszor álmodtam, hogy mellém bújnak... arcát az arcomhoz érinti... igen... így... és azt sűgja a füleembe...

MERTEUILNÉ Alszol, szerelmem?

DANCENY Olyan jó... *(Ráfonódik Merteuilné karjára, a nő finoman simogatja az arcát, haját, nyakát)* Ne menj el... ölelj meg... érij hozzám... és ölelj... ölelj... ne hagyj el... édesem... Cécile... Egyetlenem. *(Hangja lassan elhal, teste megfeszül. Elernyed. Sóhaj)*

Merteuilné kiszabadítja a kezét. Megtörli

MERTEUILNÉ Férfiak.

6. Cécile megerőszakolása

Tourvelné összerakta a levelet. A gyertya fényénél olvassa

TOURVELNÉ „...én még akkor is őszintén beszéltem, amikor nem volt hasznos ez az őszinteség, mert képtelenség lett volna eltitkolni ezt a mindent betöltő szerelmet.” *(Fájdalmasan elmosolyodik, lefújja a tenyeréről a fecniket)* És hogy elmúlt mára ez a mindent betöltő... bennem is...

Cécile a paplan alatt levelet ír. Valmont hirtelen befogja a száját, a lány vergődik, próbál kiszabadulni, kiáltani, de a férfi leszorítja. Lassan elengedi

VALMONT Ne ijedjen meg.

CÉCILE Leve... levelet hozott?

VALMONT Nem, ó nem.

CÉCILE Akkor...? *(Félhangosan)* Mama!

VALMONT *(befogja a száját)* Ezt ne csinálja. Mit mond neki, ha felébred? Mivel magyarázza, hogy kulcsom van a hálszobájához? Ha azt mondanám neki, hogy maga hívott be, attól tartok, elhinné.

CÉCILE Menjen el, kérem... menjen el!

VALMONT Jól van. Csak egy csókot adjon.

CÉCILE Egy csókot?

VALMONT Igen.

CÉCILE Akkor elmegy?

VALMONT El.

CÉCILE Megígéri?

VALMONT *(félhangosan)* Ne alkudozzon!

CÉCILE Jó. *(Csóklecke a la Merteuilné)* Így jó?

VALMONT Milyen lágy, forró a szája... Jó volt...

CÉCILE Nem... nem úgy értem, hanem hogy elmegy... most már elmegy?

VALMONT Még nem.

CÉCILE De hiszen megígérte.

VALMONT Megígértem, hogy elmegyek, ha ad egy csókot. De nem adott. Én adtam magának. Óriási különbség.

CÉCILE És ha adok egy csókot?

VALMONT Erről volt szó, nem?

CÉCILE Akkor megígéri? Igazán?

VALMONT Öleljen meg... *(Felemeli, magához húzza, kezdi lefejtetni róla az alsószoknyát)*

CÉCILE Ezt ne, kérem! Vegye el a kezét!

VALMONT *(hangosan)* Mihelyt megcsókol.

CÉCILE *(becsókolja a száját)* Pszt! Ne olyan hangosan... felébred! Igéri?

VALMONT Persze, persze.

CÉCILE Esküszik?

VALMONT Esküszöm.

CÉCILE Mit csinál!

VALMONT Öleljen át. Erősebben... még!

A második csók, átéléssel. És még valami. Cécile felsikolt. Tágra nyílt szemmel mered Valmont-ra

CÉCILE Ne... kérem, ne... fáj!

VALMONT Hallgasson... Mindjárt jó lesz...

CÉCILE Eresszen el... engedjen el...

VALMONT Pszt... felébred a mamája. Ezt már végképp nehéz lesz megmagyarázni... Álljunk meg egy kicsit?

Cécile nem felel

Feküdjünk le inkább?

CÉCILE Ne... ne... *(Ez már a test akarata)*

Elernyednek. Valmont elengedi a lányt. Az összekucorodik, felhúzza a térdait.

Tourvelné szétfújja a levél foszlányait. Feszült

TOURVELNÉ Nem kellett volna ebbe a találkozásba belemennem! Semmi értelme. – Nem tud szabadulni tőlem? Ugyan! Érett férfi, nem kamasz! Majd elfelejti... *(Megáll, gondolkodik)* Nem! Ezen túl kell lenni! Csütörtökön eljön... a szemébe kell nézni, meg kell bocsátani, le kell zárni... Kár, hogy nem a holnapot mondtam!

VALMONT Jó volt...

Cécile nem felel – Valmont megsimogatja, a lány elhúzódik

Holnap is eljövök?

CÉCILE Ne!

VALMONT Milyen hálátlan! Kénytelen leszek felébreszteni a mamáját. *(Indul)*

CÉCILE Ne, nagyon kérem!

VALMONT Akkor csókoljon meg!

Cécile megcsókolja

Holnap?

Cécile sírva bólogat.

Valmont eljön, Cécile-ből kitör a sírás.

7. Tanítások

Volanges-né felébred a hangra, gyertyát gyújt. A gyűrt lepedők halmai között rátalál a síró Cécile-re

VOLANGES-NÉ Mi történt, kicsim? Az istenért, mi lelt?!

Cécile a nyakába kapaszkodik, úgy zokog, szinte szűkölve

CÉCILE Semmi! Rajtam nem lehet segíteni. *(És csak sír és sír)*

Volanges-né zavartan álldogál az ágy mellett

MERTEUILNÉ *(jön)* Hagyja, majd én beszélek vele.

A Mama tanácstalanul magukra hagyja őket

Mi a baj? Mi történt? *(Cécile nem felel, sír)* Nem tudok segíteni, ha nem mondja meg, mi bántja.

Csend, mély lélegzet

CÉCILE Az éjjel... Valmont úr...

MERTEUILNÉ Magára tört, és megtanította arra, amiért már majdnem megölte a kíváncsiság... Ez a baj?

CÉCILE *(döbbenet)* Azt hittem, el fog borzadni.

MERTEUILNÉ És miért nem védekezett?

CÉCILE Védekeztem én, tiszta erőből!

MERTEUILNÉ Ő meg leteperete? Ütötte, verte magát?

CÉCILE Nem... nem egészen, csak valahogy nem tudtam ellenállni.

MERTEUILNÉ Miért? Megkötözte?

CÉCILE Nem, nem, de úgy tud bánni a szavakkal, hogy nem jutott eszembe semmi.

MERTEUILNÉ Az sem, hogy nem?

CÉCILE Folyton azt hajtogattam, de valahogy nem azt csináltam, amit mondtam. És a végén...

MERTEUILNÉ És a végén?

CÉCILE A végén azt kérdezte, hogy eljöh-e ma éjjel is. És én azt mondtam, hogy el. Istenem, úgy szégyeltem magam! Most mit csináljak? *(Zokog)*

MERTEUILNÉ Valljon be mindent a kedves mamának, akkor nem kell izgulnia a holnapi éjszaka miatt. Csomagol – és irány a zárda.

CÉCILE Nem! Azt nem! Olyan szerencsétlen vagyok!

MERTEUILNÉ Akkor hallgasson rám! Először is hagyja abba a nyafogást! Nyugtassa meg az édesanyját... és engedje be Valmont urat holnap és minden éjszaka, ahányszor csak jönni akar. Tanuljon tőle. Lehet. Nappal pedig imádkozzon, hogy a házasság minél előbb létrejöjjön.

CÉCILE Gercourt-ral?

MERTEUILNÉ Házasság céljára az egyik férfi éppolyan jó, mint a másik.

CÉCILE És Danceny... vele mi lesz?

MERTEUILNÉ Úgy látom, a lovag elég kitartó. Ha már férjné lesz, sokkal könnyebben találkozhat vele.

CÉCILE Hogyan? Három különböző férfival?

MERTEUILNÉ Kis butám! Ha kellően ügyes, annyi férfival csinálhatja, ahánnyal jólesik, olyan gyakran, ahányszor jólesik, és annyiféleképpen, ahogyan jólesik.

CÉCILE Értem, asszonyom... Azt hiszem, hogy értem. Bocsásson meg. *(Félve, szepegye hatalmasat ásít)* Olyan álmos vagyok.

MERTEUILNÉ Jó éjt, kedvesem. *(Betakarja, megsimogatja – a kint várakozó Mamának)* Valami rosszat álmodhatott... menjen be hozzá, maradjon vele... szüksége van magára...

Volanges-né hálásan szorítja meg a kezét. Danceny épp befejezte a levelét

DANCENY Aludj szépen, gyönyörűm, édesem. Ezt holnap küldöm a vikomttal. Imába foglalhatjuk a nevét. *(Megcsokolja a levelet)*

MERTEUILNÉ *(Valmont-nak)* Szép volt. Látom, kezd visszatérni magába az élet.

VALMONT Tényleg van valami ebben a kislányban... Érdekes volt a maga alapos, kimért mozdulatait látni. *(Csóklecke)*

MERTEUILNÉ Ne oly mohón... ráérünk! A szép Tourvelné nem lesz ilyen könnyű eset.

Tourvelné a tükör előtt ül. Fehérre festi az arcát, vékony szénnel, vörös hennával megrajzolja a vonásait, mint egy japán metszet. Fehér ruhát vesz. Készül a találkára

VALMONT *(nézi a nőt)* Szorítson nekem, gyönyörűm...

MERTEUILNÉ Mi a terve?

VALMONT Egyszerű, bár magának nem fog tetszeni...

MERTEUILNÉ Mi az?

VALMONT A halál.

MERTEUILNÉ Micsoda?

VALMONT Az enyém lesz, vagy meghalok.

MERTEUILNÉ *(nagyot nevet)* Vikomt, hol él maga!? Ki hiszi ezt el?! *(Belegondol)* Maga vagy a halál? *(Nagyot nevet, visongva)* Olyan jó bolondokat mond, mint rég! Adja a száját... megérdemli *(Rövid csók)* Látom, már nincs itt... menjen, siessen. Várja az asszonykája vagy a halál. *(Nevetve széket készít be magának)*

8. Tourvelné elcsábítása

Tourvelné int a belépő Valmont-nak, hogy üljön le. Ő végig állva marad. Valmont őszintesége nem színjáték, valóban megéli élete értelmetlen voltát, az öregség közeledtét, a halál utáni vágyat

TOURVELNÉ Csak azért egyeztem bele ebbe a találkozásba, mert azt mondták, hogy kigyógyult már a szerelméből. Figyelmeztetem, ha ez nem igaz, az első érzelmi kitörésénél itt hagyom.

VALMONT Erre nem fogok okot adni. Búcsúzni jöttem. Rövid leszek. Én már túl vagyok életem azon részén, amit leélni érdemes. Mindent láttam, megéltem, ami hátravan, arra nem vagyok kíváncsi. Nincs gyerekem, családom, nem köt a világhoz semmi. Maga mutatott egy kiutat, egy reményt, hogy a nőknél, élvezeteken, az én léha életemen túl is lehet még értelme... Ha ezt a reményt elveszi tőlem, én nem akarok tovább élni. Tudnék, de nem akarok. Bocsásson meg, hogy ezt magára terhelem... véletlen volt, hogy találkoztunk, talán az is véletlen, hogy nekem épp most lett elegendő Valmont vikomtából és az ő üres életéből. Ne haragudjon rám... tegyen el oda... *(Megérinti a homlokát)* ... az emlékek közé. *(Elindul)*

TOURVELNÉ Várjon! *(Utánamegy)* Ne mondjon ilyent... Ha maga kétségbeesésből...

VALMONT Nem vagyok kétségbeesett.

TOURVELNÉ Nem, ezt nem teheti... hogy miattam! Az elutasításom miatt...

VALMONT Miért, asszonyom? Ha soha többé nem lát, az mennyiben más? Tudja, hogy élek valahol... Ez magának elég? Ettől meglesz a nyugalma? Jó, akkor élni fogok.

TOURVELNÉ Nem engedem el.

VALMONT Hagyjon engem. Értse meg, ebben nincs semmi romantikus indulat. Remegek, ha magára gondolok, orromban hordom az illatát, azzal álmodok, amit magával megéltem... pillanatról pillanatra... Én nem akarok maga nélkül élni. Egyszer elengedtem, azóta mint eleven holttest járkálok a világban... Nem akarom ezt még egyszer megélni. Ha szeretett engem, akkor most engedjen el. Jobb nekem, higgye el. Szeressen jobban, mint a nyugalomát. *(Megfogja a kezét)* Megcsokolhat búcsúzóul... Utoljára.

TOURVELNÉ (*tehetetlen, ösztönös félelemmel*) Miért akar megcsókolni? Itt hagyja a szája ízét és... én meg éljek a magahalott csókjával a szájamon!? Miért kínoz? Tudja, hogy szeretem, soha férfit még nem szerettem ennyire, de azt is tudja, hogy soha, soha nem leszek a magáé... soha! (*Görccösen ismételteti: „soha, soha”, alig tudja abbahagyni*) Miért akar megfojtani! Megölte a nyugalmamat... a lelket is meg akarja ölni? (*Alig kap levegőt, szinte magán kívül*) Tessek, csókoljon meg, teperjen le, tegyen magáévá, hogy éljen! Hogy ne haljon meg! Vegyen el mindent... itt vagyok... szeretem magát, de nem kívánom... nem akarom... nem tudom... nem tudom...

Már-már hisztérikusan ordítja, visitja – Valmont magához öleli, megcsókolja. A nő kétségbeesetten kapaszkodik bele. Durva, állati aktus, kétségbeesetten, önkívületben – ájultan fekszenek egymáson. Egy idő múlva Tourvelné Valmont fölé hajol

Most boldog?

Valmont nem felel, gyönyörködve nézi a nőt

Én tettem boldoggá?

VALMONT Szeretem. Mindig szeretni fogom... míg élek... szeretem...

TOURVELNÉ (*feláll, Valmont-ra teríti a fátlylat*) Mikor jön újra? Mikor jön? Szerelmem... (*El*)

Valmont a földön fekszik. Merteuilné megáll fölötte

MERTEUILNÉ Milyen szépen csillog magán a verejték. Mint egy arab herceg, csipkében, verejtékben. És ez az illat – rég éreztem!

VALMONT (*nehezen tér magához*) Győztem, gyönyörűm! Az enyém lett... Életemben először éreztem ilyent... beteltünk egymással, csak feküdtünk, és élveztünk tovább. (*Elneveti magát*) És amikor kibontakoztam a karjaiból, azt mondtam: mindig szeretni foglak. Ilyen furcsán, naivan... Mindig. És hittem is... sőt, még azután is... amikor már elment. Ekörül forgott minden gondolatom.

MERTEUILNÉ (*indul*) Nem is zavarom tovább...

VALMONT (*megfogja*) Tudja, mi a különös az egészben?

MERTEUILNÉ Az örök szerelem, mondta már.

VALMONT Nem. Amikor kinyitottam a szemem, arra gondoltam: páratlan volt, de nem felülmúlhatatlan. És hogy milyen jó lesz most magával találkozni! Halálosan fáradt vagyok, nem tagadom, de amikor az imént hozzám ért... esküszöm, belerázkódtam. (*Megsimogatja a nőt, az hagyja magát*)

MERTEUILNÉ Lassan... ne siessen! Lassabban...

Nézik egymást, a nő engedi, hogy Valmont keze, szája lassan elinduljon a testén

El sem tudja képzelni, mekkora erőfeszítembe kerül el lenállni magának.

VALMONT Jöjjön, gyönyörűm...

MERTEUILNÉ (*finoman elhúzódik tőle*) Volt idő, amikor még szerettük egymást... én ma is úgy érzem, hogy a szerelmünk igazi szerelem volt. Milyen boldog voltam akkor! Hát még maga, vikomt! De minek arra gondolni, ami örökre elmúlt!

VALMONT Bennem nem múlt el...

MERTEUILNÉ Nem, kedvesem! Ne is próbáljon vitatkozni, ez a szerelem nem támasztható föl. Először is, mert én olyan áldozatot követelnék, melyet nem tudna és nem is

akarna meghozni... Jobb, ha nem is gondolunk rá többet.

VALMONT Miféle talány ez, gyönyörűm! Van olyan áldozat, amit én nem volnék hajlandó meghozni magáért? Tegyen próbára!

MERTEUILNÉ Már egy szót se merek maga előtt szólni. Rosszabb, mint egy kisgyerek.

VALMONT Nincs olyan szeszélye, amit én ne tudnék vagy ne akarnék teljesíteni.

MERTEUILNÉ Jólesik hallanom, de bennem is van egy kis hiúság! Nem fogadhatok el olyan áldozatot, mely magának a boldogságába kerül!

VALMONT Tegyen próbára!

MERTEUILNÉ Majd máskor... Hozza el a páratlan hölgy levetét, s ha jó kedvemben talál, egy éjszakát, egyetlenegy magával töltök.

VALMONT Én nem tudok betelni eggyel...

MERTEUILNÉ Akkor betelik másutt... Hogy van a kis Cécile? Ne hanyagolja el. (*Megcsókolja*) Várom a levelet. (*El*)

Cécile ébredzik. Volanges-né izgatottan figyel

CÉCILE Olyan szépet álmodtam... Azt álmodtam, hogy megjött a gróf...

VOLANGES-NÉ Gercourt?

CÉCILE Igen... a vőlegényem.

VOLANGES-NÉ És?

CÉCILE Mentünk az oltár felé... fátlyamba belekapott a szél, és vite, dagasztotta, mint egy hatalmas felhőt... Segítesz?

Veszi a menyasszonyi fátlylat, fejére borítja. Mama a másik végét fogja, mint egy nyoszolyólány. Cécile elindul, Mama boldogan viszi utána a dagadó fehér fátlylat, énekelni kezdi a nászi himnuszt, játszanak, mint két gyerek. Danceny döböntően, fájdalomosan követi őket. Cécile észreveszi a fiút, a fátlyolba csavarodva próbál eltűnni előle

9. Levelek

Tourvelné a tükre előtt ül, kezében egy levél. Nézi a belépő Valmont-t

TOURVELNÉ Nem tudok beszélni, amikor itt vagy. Nem tudom elmondani azt a csodát, amit tettél velem. Megváltottál, kicseréltél, új életet adtál. Drágám, szerelmem. (*olvassa*) „Mindennap, ahogy közeledik az öt óra, félni kezdek, napról napra jobban... hogy ma nem jössz... És alighogy elszorul a szívem... máris hallom a lépteidet.” (*Valmont nyúl a levél után*) Nézd milyen hideg a kezem... úgy féltelek! Hiszen te mindennél több vagy nekem. (*Elhúzza a levelet*) Egész éjszaka írtam... mert nem tudom elmondani... soha nem fogom tudni elmondani, mennyire szeretlek.

Valmont nyúl a levél után, de a nő nem adja. A gyertya fölé tartja. A láng belekap

Minden titkomat tudod. Én már teljesen a tiéd vagyok... (*Valmont játékosan kikapja a kezéből. Tourvelné próbálja visszaszerezni, szétfeszíteni Valmont ujjait, birkóznak, végül a nő Valmont kezében széttepi a levelet. Lefekszik. Arcára húzza a fátlylat*) Ne ébressz fel soha már!

Danceny egykedvűen nézi, amint Merteuilné a levelei között lapoz

MERTEUILNÉ (*rajongással*) Olyan gyönyörűek a levelei!
DANCENY (*szomorúan*) Igazán?
MERTEUILNÉ Nem olvassa fel...?
DANCENY Meghallgatná, asszonyom?

Forgatja a levelet, ide-oda lapoz. A legszebb mondatot keresi

MERTEUILNÉ Ha valaki azt mondta volna, hogy nemsokára maga lesz a legjobb barátom, nagyon csodálkoztam volna.
DANCENY Miért?!

MERTEUILNÉ Nem tudom... olyan furcsán jó érzés... amikor a szerelméről kezd beszélni... annyira átélem... olyan, mint ha nekem mondaná! Ne haragudjon, hogy félbeszakítottam... olvassa, kérem...

DANCENY Nincs ebben semmi különös... néha, bocsásson meg, ...azt érzem... ha... hogy, olyan kedvem volna kicsit... udvarolni magának.

MERTEUILNÉ (*határozottan*) Nem akarom. Nincs annál szebb, mint amikor az embernek ifjú barátja van, aki mást szeret. Ráadásul maga olyan fiatal leánynál kötötte le magát, hogy először érzem az idő múlását fölöttem.

DANCENY Dehogyan... maga olyan csodálatos nő, olyan varázslatos... hogy nincs idő, kor...

MERTEUILNÉ Elég... nagyon kérem! (*Megcsókolja a fiút, eltaszítja*) Ne... nem szabad... (*Újra magához rántja, csókolóznak* – *Merteuilné hirtelen leáll, szégyenkezve*) Most már menjen! Menjen el!

DANCENY Ne küldjön el! Vagy pedig tanítson meg rá, hogyan lehet maga nélkül élni.

MERTEUILNÉ (*elneveti magát, alig tudja eldugni a fiú elöl*) Ifjú, ifjú, nagyon ifjú ember! Miket beszél!?! Ilyen nagy szavakat csak akkor használjon, ha szerelmes; máskülönben üres szólamná válik az egész! „Tanítson meg rá, hogyan lehet maga nélkül élni.”... Ez azt jelenti, hogy a kis Cécile-t sem tudja majd szeretni, csak ha én is ott vagyok!

DANCENY Asszonyom! Őszinte leszek... Cécile-t szeretem... távolról, reménytelenül, hiszen egy-két hónap, és megközelíthetetlen asszonya lesz valakinek... Ő a tavasz, de maga... a nyár...

MERTEUILNÉ Nocsak! Miket mond! Kezdek rájönni, hogy maga el akarja csavarni a fejemet.

DANCENY (*reflexből*) De nem! Esküszöm! (*Nevetnek*) Nem! Csak egy kicsit...

Csók, Merteuilné lassan, finoman vetkőztetni kezdi. Cécile „nárszi öröme” kifulladás, letépi magáról a fátylat, ágyába menekül és sír. Mama tehetetlenül nézi.

Tourvelné elaludt. Valmont kiteszi maga elé a levélfecniket, nézi. A tükörbe pillant. Dönt. Megigazítja a haját, ingét, arcát. Feláll, tenyerébe seperi a levelet. Indul Merteuilné felé

MERTEUILNÉ (*észreveszi a közeledő Valmont-t*) Jézusom! A vikomt... Bújjon el! (*Épp csak a szoknyája alá rejtje a lovagot, máris belép a vikomt*) Nem számítottam magára ilyen későn. Van szabad esteje a páratlan Tourvelné mellett?

VALMONT Meglepetésem van a maga számára...

MERTEUILNÉ (*izgalommal*) Csak nem... elhozta?

Valmont Merteuilnéhez lép. Megsimogatja, megcsókolja. Lassan, vággyal kezdi felhúzni a szoknyáját. Ott kuksol alatta a meztelen Danceny

VALMONT Mi ez? (*Indulattal*) Másszon ki onnan, fiam. Elgémberedik a békaügetésben!

DANCENY Valmont úr, nagyon kérem... félreértés... higgye el...
VALMONT Menjen már! Remélem, következő levelében beszámol erről Cécile Volanges kisasszonynak...

DANCENY Nem... Nagyon kérem... tudom, a látszat ellenem szól...

MERTEUILNÉ Hagyja a gyereket, kedvesem! (*Odaadja Dancenynek a ruháit*) Menjen, lovag! Látja, milyen indiszponált az úr.

Danceny el

Nem értem, miért van így feldúlva. Csak azt csinálja velem, amit maga az ő szerelmével. Még ha nem is olyan szinten.
VALMONT Izgalmasabb szeretőt is találhatott volna, mint ezt az izzadó tenyerű suhancot...

MERTEUILNÉ Első szerelmét áldozta fel nekem... aminek mindig megvan a maga varázsa. Húszéves, úgy szeret, annyi színnel, melegséggel, szertelenséggel, amennyi csak az ő korában lehetséges.

VALMONT Elég! Hagyjuk a gyerekeket... Elhoztam a levelet.

MERTEUILNÉ Pompás. Danceny majd összeragasztja... szeret ilyesmivel pepecselni.

VALMONT Nem, édesem. A fiúval végeztünk.

MERTEUILNÉ Csak nem féltékeny? Soha nem láttam még ilyennek.

VALMONT A fiúnak mennie kell!

MERTEUILNÉ Nagyon kérem, szíveskedjék visszavenni ebből a házastársi hangnemből, különben kénytelen leszek felülvizsgálni megállapodásunkat. (*Elfújja a levélfecniket*)

VALMONT Nem értem, miért harcol velem, gyönyörűm. E miatt a gyerek miatt? Épp itt az ideje, hogy a fiatalokat viszszaadjuk egymásnak...

MERTEUILNÉ (*némi hallgatás után*) Nem... még nem akarom...

VALMONT Tudtam, hogy meg fogunk egyezni, gyönyörűm... Foglalkozzon már végre velem, édesem! Két éve várom...

MERTEUILNÉ Mindig megszédülök, amikor ilyen szenvedélyesen beszél hozzám... és hogy lássa, mennyire a ketőnk barátságát nézem, kész vagyok kifizetni a megbeszélrt árat. Egy éjszaka alatt úgyis torkig jóllakunk egymással...

VALMONT (*Merteuilné hátához lép*) Segíthetek? Kioldozhatom?

MERTEUILNÉ (*egy darabig hagyja, majd hirtelen*) Ne még!

VALMONT Miért?
MERTEUILNÉ (*szembefordul vele*) Egész nap egy történet járt az eszemben. Nem bírom kiverni onnan. Nagyon tanulságos, hallgassa meg. Egy barátom belehabarodott, ahogy ez már megesik néha, egy hozzá nem illó nőbe. Ha megkérdezték tőle, mi a fenét talál azon a kis szürke asszonyon, mindenre csak azt felelte: „szeretem, nem tehetek róla, nem az én hibám.” Ekkor egyik közeli barátja, egy asszony figyelmeztette, ha nem vigyáz, ráragad ez a mondat, ez lesz a gúnyneve. „Nemazénhibám.” Már így is összeröhögnek a háta mögött. Mit gondol, mit csinált erre a barátom?

VALMONT Fogadni mernék, hogy megmondja.

MERTEUILNÉ Elment a szerelméhez, és habozás nélkül bejelentette, hogy szakít vele. A nő óriási jelenetet rendezett, őrjöngött, sírt, zokogott. De az én barátom mindenre csak azt felelte: Nem tehetek róla, nem az én hibám.

VALMONT És?

MERTEUILNÉ Hogyhogy és?

VALMONT Mi a történet vége? A csattanója.

MERTEUILNÉ Majd elmondom máskor.

VALMONT Holnap este eljövök, és meghallgatom.

MERTEUILNÉ Holnap nem alkalmas.

VALMONT (*mosolyog*) Értettem... Jó éjszakát!

MERTEUILNÉ (*utánaszól*) Vikomt! Szeretném, ha a kislányt

sem hanyagolná el. Vagy a páratlan Tourvelné mellett nem marad ideje másra?

VALMONT Miért bánt, gyönyörűm? Minden második éjszákát a maga kis piócájával töltöm, ami az én koromban eléggé megerőltető.

MERTEUILNÉ És? Hogy halad?

VALMONT Nagyon szorgalmas. A maga Gercourt-ja olyan kiművelt asszonyt kap, aki habozás nélkül nyújtja mindazt, amit egy hivatásostól is csak pirulva kér az ember.

10. Súlyok

Tourvelné az ujjbegyén egyensúlyoz egy finom, keskeny borítékot. Volanges-né Cécile gyerekkori emlékeit, a kis ruhát és a játék babát nézi

TOURVELNÉ Megírtam a férjemnek... mindent. Itt van. (*Nézi a levelet*) Milyen könnyű kis levél, és milyen iszonyatos terhet visz... Annyira furcsa érzés, legszívesebben magam vinném el neki, hogy mellette legyen keserősége nehéz napjaiban. Istenem, hogy fog fájni neki... Hát lehet egyszerre két embert szeretni?

VOLANGES-NÉ Maga még ebben is olyan tiszta, kedvesem... mint egy gyerek! (*Nézi a kis ruhát, sírni kezd*) Nem tudom, mi történik itt... öregasszony vagyok, és semmit sem értek...

TOURVELNÉ A kis Cécile?

VOLANGES-NÉ Igen... egész nap nevet, mégis olyan boldogtalan. Látom rajta...

TOURVELNÉ Mert szerelmes... és nincs együtt a szerelmével...

VOLANGES-NÉ De akkor miért nevet?

A háttérben bejön Cécile egy lavór vízzel. Leteszi. Lehúzza az alsóneműjét, nézi a gyertyafénynél, hosszan tanulmányozza. Majd megmosakszik alulról. Visszahúzza a bugyit

Tegnap elővettem a régi dolgait, a kis ruháját... ezt az egyet megőriztem, és a játékait... (*Kiteszi, mutatja*) Úgy elfogott fölöttük a sírás, hogy azt hittem, soha abba nem hagyom... ekkor értettem utójára a lányomat... most, mint egy idegen... jön-megy körülöttem, nem tudom, mit gondol, mit érez... és ha megkérdem tőle, mi van, édesem... azt mondja, semmi – és nevet. (*Nézi a ruhát*) Néha arról álmodom... bárcsak lenne már egy kis unokám, azt legalább érteném... (*Megtörli az arcát*)

11. Erotikalecke

Valmont átmegy Cécile-hez. A lány már türelmetlenül várja. Ahogy a férfi belép, a lány vetkőzni kezd

CÉCILE Rosszkedvű?

VALMONT Ne vetkőzz. Kevés időnk van.

CÉCILE Mindig siet. Olyan keveset van velem.

VALMONT Gyerünk. Kezdd el!

CÉCILE (*benyúl Valmont inge alá, végigsimítja a testét*) Valmont úr, ha szabadna kérnem... hogy nyelvvél ma ne kelljen, nem érzem jól magam. Nem haragszik? Úgy émelygek, görcsöl mindenem. Máskor mindig hó végén szoktam vérezni... most meg semmi. Már jó ideje semmi.

VALMONT És mire gyanakszik, szépségem?

CÉCILE (*félénken*) Mondhatom? Hogy Valmont úr nedvei...

VALMONT Nedveim? Hát mi vagyok én? Egy páfrány?

CÉCILE Az ondója, bocsásson meg!

VALMONT Latinul?

CÉCILE Spermája. (*Mint egy eminens kisdíák*)

VALMONT Rusztikusan.

CÉCILE Gecije.

VALMONT Közönségesen.

CÉCILE Túrója...

VALMONT Tökéletes! (*Megcsókolja*) Szóval mivel vádolja az én fölséges ondómat?

CÉCILE Hogy alighanem eltömített valami nyílást!

VALMONT Valami nyílást? Szégyellje magát! A hüvelyben nincsenek valami nyílások. Az nagyon pontos szerkezet.

CÉCILE Igen, tudom, bocsásson meg. (*Felel*) Három nyílás van... két petevezeték és egy méhszáj.

VALMONT Igen? És én hol látogatom magát?

CÉCILE (*elneveti magát*) Négy, bocsásson meg. El is felelkeztem. Négy nyílás van.

VALMONT Jól van. Térdeljen le! Kicsit kicsomagolom itt hátul... Mindig akkora bugyogókban jön... attól fél, hogy felfázik?

CÉCILE A vérzés miatt, tudja... előbb-utóbb megjön, gondolom...

VALMONT Így! (*Gyönyörködve nézi*) Sokkal szebb, mint a mamájának...

CÉCILE (*szerényen*) Köszönöm.

VALMONT Milyen különös, hogy ez is öröklődik. Ugyanaz a vöröses, szétnyíló vulva... megfigyeltem, hogy a száj formája sokat elárul arról, hogy mit talál az ember itt. (*Elkezdi simogatni a lányt*) Kicsit feljebb, nem férek hozzá a csiklójához.

CÉCILE (*nevetve*) És a mama tényleg mindenkivel?

VALMONT Nem, azért volt izlése... még ha meglehetősen tág is, de volt. Szerette a fiatalembereket, diákokat, kispapokat. Az efféléknek veszélyes volt az utcájukban ógyelegni.

CÉCILE (*kajánul*) Magát is így kapta el?

VALMONT (*ráüt a fenekére*) Ne faggasson! Mondtam már.

CÉCILE Ne dörzsölje olyan erősen... (*Arcán megjelenik az öröm*) Sok bajom van ma, tudom... nemcsak a hasam görcsöl, húzódik is mindenem... mintha összenőttem volna belül... (*Kezdi nagyon élvezni*) Olyan finom keze van!

VALMONT (*az orgazmus közeledtekor a fülebe súgja*) Mondok egy jó hírt. A holnap éjszakát Danceny lovaggal tölti...

CÉCILE (*kitépi magát, nagyon feszült*) Nem! Azt nem!

VALMONT Nem is örül?

CÉCILE (*keserűen, szinte sír*) De hát én... hetek óta Valmont úrral... és akkor most... egyszer csak...

VALMONT Neki nem kell erről tudnia... (*Megsimogatja*) Na, öltözz fel!

CÉCILE Miért?

VALMONT Sietek, mondtam már.

CÉCILE Már nem szeret?

VALMONT Soha nem szerettelek. Minek? (*Megcsókolja, a fülebe súgja*) Ha nem leszel elégedett a lovaggal, gyere vissza! Szívesen bevégzem.

Tourvelné amott az éjszakára készül, gyönyörű, habos ágyneműt terít le, hálóingre vetkőzik, dúdol magában

DANCENY (*a sötétből odalép Valmont-hoz*) Valmont úr! Bocsásson meg! Úgy szégyeltem magam! Én önt jótévőnek, legjobb barátomnak tartom... és amikor... ott Merteuilnél... én a legszívesebben meghaltam volna...

VALMONT Jól van, fiam! Nincs semmi baj!

DANCENY Köszönöm. Tudtam, hogy megbocsát! (*Megöleli hevesen, túlradón, mint egy apát*)

VALMONT (*türelmesen megvárja a roham végét, majd előveszi a kulcsot*) Nézze! A kisasszony küldi. Hálószobája kulcsa. Holnap éjszaka várja magát...

DANCENY (*majd elájul*) Nem! Ez lehetetlen! Nem hiszem el!
Ó, istenem! (*Könnyekig meghatva*) Maga olyan jó hozzám...
soha nem fogom tudni meghálálni.

Valmont elmegy. Danceny áll a kezében a kulccsal. Merteuilné lép mellé

MERTEUILNÉ Mit akart?

DANCENY A vikomt? Levelet hozott.

MERTEUILNÉ Mutasd! (*Nyúl utána*)

DANCENY Mi történt, édesem? De hiszen szeretlek! Ne félj,
szeretlek, szeretlek.

MERTEUILNÉ És Cécile?

DANCENY Ne gondoldj rá! Nekem, amikor veled vagyok,
eszembe se jut...

MERTEUILNÉ De hát ez hazugság!

DANCENY Nem! Ami kettőnk között van, az független tőle...
amikor az imént kimondtad a nevét, „Cécile”, nem éreztem
se önvádat, se fájdalmat... Csak megérintett, de nem fáj.
Olyan, mint amikor a szíved fölött akarlak megcsókolni, és
beleütközöm inged fátyolába. Az ember félrehúzza, s már
el is felejtette, hogy az előbb még útját állta valami. Így. (*Fél-
rehúzza az inget, megcsókolja*) Cécile az ing...

MERTEUILNÉ (*felnevet*) És én vagyok a mellem? Te bolond
gyerek, te! Mennyire boldog akarsz te lenni!

DANCENY Szeretlek.

MERTEUILNÉ Igazad van, ne bántsuk egymást fölösleges
szemrehányásokkal... hogy szerelmünk hosszú életű le-
gyen. Eljössz holnap este, ugye? Én legszebb álmom, éde-
sem! Ugye eljössz?

12. Nem az én hibám

*Ötöt üt az óra. Valmont belép Tourvelnéhoz. A nő a nyakába
ugrik*

TOURVELNÉ Már azt hittem, hogy soha nem jössz. Soha,
soha többé! Miért féltém én ennyire a szerelmünket?

VALMONT (*mosolyog*) Ma utoljára jöttem hozzád.

TOURVELNÉ Hogyan?

VALMONT Meguntalak. Nem tehetek róla.

TOURVELNÉ Mit mondasz? (*Csend, nézi Valmont-t, félve el-
mosolyodik*) Ez játék, ugye?

VALMONT Tavasz óta ismerlek. Mindent tudok rólad.
Meguntalak. Nem az én hibám.

TOURVELNÉ Úgy érted, hogy... hogy már nem szeretsz?

VALMONT (*kezdi élvezni e varázsszó erejét*) Igen. Így értem.
Nem tehetek róla. Nem az én hibám.

TOURVELNÉ De miért... Tegnap még szerettél! Egyik napról
a másikra! Miért!?

VALMONT Ingadozó jellem vagyok. Nem az én hibám.

TOURVELNÉ Én mindent neked adtam! A férjemnek is
megírtam, hogy szeretlek. Kérlek! Légy őszinte hozzám...
miért!?

VALMONT Régi szerelmem kérte, hogy szakítsak veled. Őt
jobban kívánom. Nem az én hibám.

TOURVELNÉ (*nekiesik*) Te csaló! Te hazug! Végig hazudtál ne-
kem! Hét hónapon át! Becsaptál, félrevezettél, megcsaltál!

VALMONT (*lefogja*) Mint te a férjedet. Ez emberi dolog. Nem
tehetünk róla. Nem a mi hibánk.

TOURVELNÉ Hagyd már abba, az istenért! „Nem az én
hibám, nem az én hibám!”

VALMONT Ez jut eszembe. Tehetek én róla? Keresz magad-
nak másik szeretőt. Persze, ha nincs kedved, vagy nem ta-
lálsz, az nem az én hibám... (*Ellöki. A nő leesik, fekve marad*)

TOURVELNÉ Meg akarsz ölni?

Valmont odalép hozzá, és a hajánál fogva felrántja a fejét

VALMONT (*ordít*) Ide hallgass! Én sok gyönyört kaptam tő-
led, de most elhagylak. Megértetted? Többé soha nem
akarlak látni! Ilyen az élet. Nem az én hibám!

*Amikor kijön, meg kell állnia a falnál, annyira remeg mindene.
Tourvelné összegörnyedve fekszik a falnál, ringatózik, halkán dú-
dol, dünnög valamit.*

Danceny óvatosan kiszáll Merteuilné ágyából. Indulna

MERTEUILNÉ (*utánaszól*) Nem akarlak magamhoz kötni...
fiatal vagy. Ígérd meg, hogy csak akkor jössz, ha nagyon
vagyódsz rám...

DANCENY (*visszamegy hozzá, megcsókolja*) Olyan csodálatos
nő vagy. Mindig szeretni foglak.

MERTEUILNÉ Jó éjt... várni foglak... (*Utánamegy, átöleli, nem
engedi*) Egész éjjel együtt leszünk... Várlak... Isten veled, te
édes! (*Danceny el*)

13. Vetélés

*A menyasszonyi ruhába öltözött Cécile rosszul lesz, görcsöl, elvetél.
Nem érti, mi történik. Mindene csupa vér. Sír, mint egy kisgyerek*

CÉCILE Mi ez, anya? Mi ez?

VOLANGES-NÉ (*egyből látja, mi történt*) Megkönnyebbültél.
Elment... Asszonyi dolog. Semmi baj.

*Bepólyálja a véres alsószojnyát, benne a halott magzattal. Ölében
tartja, észrevétlenül, inkább ösztönösen, mint idegi alapon ringatja.
Léptek közelednek. Cécile kapkodva próbálja rendbe szedni magát*

CÉCILE Ez ő... megjött... Ez ő!

*Danceny megáll Cécile előtt. Emlékekből élnek. Az egykori hangra
hang játék, majd megfogják egymás kezét. Mindketten próbálnak
szűziesen viselkedni. Inkább önkéntelenül, mint rafinériából.
Ügyetlen csók, ahogy Merteuilné tanította. Közben nem néznek
egymásra. Kiegyezett tekintetek, hiszen mindennek már nincs titka
előttük. Állnak egymás mellett, kéz a kézben, arc előre. „Szerel-
mem” – mondogatják a semmibe.*

Volanges-né körülöttük mázskál a véres pólyával.

14. Háború

Valmont odalép Merteuilnéhez

VALMONT Eljöttem, hogy megtudjam, mi a történet vége.

MERTEUILNÉ Ma este nem alkalmas, mondtam már. Várok
valakit.

VALMONT Nem jön.

*Megmutatja a nehéz menyegzőt. A nő feszülten nézi. Valmont si-
mogatni kezdi, arcát, nyakát, keze lesiklik a mellére*

MERTEUILNÉ Megkérdezhetem, mit csinál?

VALMONT Végeztem Tourvelnéval.

MERTEUILNÉ Szakított veled?

*Valmont mutatja, Tourvelné ott áll a falnál, és a pusztta túlélésért
küzd*

VALMONT Nincs.
 MERTEUILNÉ Szép. (*Elmosolyodik, visszatér a magabiztos-sága*) Nem hittem volna, hogy képes lesz rá.
 VALMONT Előbb-utóbb úgyis ez lett volna a vége.
 MERTEUILNÉ Fájdalmas volt? Ilyennek képzelte?
 VALMONT Magának tetszett volna.
 MERTEUILNÉ Engem a szép Tourvelné fájdalma nem érdekelt. Én csak a magáéra voltam kíváncsi, édesem. Maga szeretete azt a nőt, vikomt. Méghozzá szenvedélyesen, szerelemmel.
 VALMONT Nem tehetek róla. Nem az én hibám.
 MERTEUILNÉ Sőt, még most is szereti. Másképp nem lett volna ereje ilyen kegyetlenül elbánni vele.
 VALMONT Lehet... de most magán a sor, gyönyörűm.
 MERTEUILNÉ És ha csak tréfa volt... pusztán kíváncsiság, hogy mire képes?
 VALMONT Azért jöttem, hogy magával töltssem az éjszakát. Segítsek levetkőzni?
 MERTEUILNÉ Ne erőltesse. Ennek a játéknak vége.
 VALMONT Vagy felöltözve óhajtja? (*Megfogja Merteuilnét, az felszisszen a férfi szorításában*) Soha nem láthatom már forró, fehér mellét...
 MERTEUILNÉ Azt hiszem, jobb, ha most távozik.
 VALMONT Van egy megállapodásunk.
 MERTEUILNÉ Szeretem, amikor ilyen határozott.
 VALMONT Nem tűrhetem tovább, hogy az orromnál fogva vezessen.
 MERTEUILNÉ Azt hittem, egy időre kitombolta magát a nők terrorizálásában.
 VALMONT Igen vagy nem?
 MERTEUILNÉ Nem hiszem, hogy sok örömem telne most magában. Jöjjön vissza máskor, ha lehiggadt! Valami vonzóbb formában...
 VALMONT Elég! Meddig játszik még velem! Én mindent feláldoztam magának, az a nő bele fog halni ebbe a szakításba!
 MERTEUILNÉ Olyan kicsinyes dolog, hogy ezt az én nyakamba varrja.
 VALMONT Igen vagy nem? (*Csend*) Figyelmeztetem, hogy a nemet hadüzenetnek tekintem.

Merteuilné nézi Valmontot, a szeme kacag

MERTEUILNÉ Rendben. Háború.
 VALMONT (*odalép hozzá, a hajánál fogva hátrarántja a nő fejét, megcsókolja*) Ezzel még tartozott.

15. Haláltánc

Odamegy a Cécile mellett feszengő Dancenyhez

VALMONT Bocsáss meg! Rothadt ringyót csináltam a szerelmedből. De nem a magam kéjére, kedvére tettem. Megrendelésre. Szerelmed, Madame de Merteuil kért meg rá... mert Gercourt gróf nem óhajtott tovább a szeretője lenni. Megunta. Ezért tettem. Bocsáss meg, testvér!
 CÉCILE Nem igaz... egy szó sem igaz belőle... Miért nem fogja be a száját!? A mocskos pofáját...

Csend, mindenki áll, vár

MERTEUILNÉ (*halkan*) Hazudik!
 VALMONT (*Kiveszi Volanges-né kezéből a véres pólját, kiteríti*) Ez ágyékom alvadt gyümölcsse, most fordult ki a méhéből... még forró, véres a járat.

Döbönt csend. Senki nem mer a másikra nézni

VOLANGES-NÉ (*letérdel, felveszi a véres rongyot*) Nem igaz... megvágtam a kezemet... annak vére ez.
 MERTEUILNÉ Hát el tudnak képzelni rólam efféle gazságot!? Asszonyom... Cécile, drágaságom! Hát ilyen vagyok én?!
 DANCENY Micsoda aljas rágalom! (*Meglöki*) Te hazug gazember, te!
 VALMONT (*röhögve*) Az is hazugság, hogy meztelenül, békaügetésben leltelek Madame de Merteuil formás, fehér lábai között... Az is mocskos rágalom?
 MERTEUILNÉ Még hogy az én lábaim között! Micsoda szemérmetlen hazudozó!
 DANCENY Nem igaz... Egy szó sem! Esküszöm!
 VALMONT (*nevetve nézi*) Akkor gyere! Végy elégtételt! Gyere!

Odadobja a kardot. Danceny áll a fegyvertelen Valmont-nal szemben

Gyere már! Végy elégtételt, gyere!

Danceny habozik, Valmont pofon vágja, a lovag kiejti a kardot

Vedd fel, és gyere! És aki szerint hazudok, az is fogjon kardot, mind! Gyertek! Cécile, ringyócskám. Nesze! (*Odadobja a másik kardot*) Gyertek! Gyere, te mulya! (*Fenekbe rúgja Dancenyt, fellöki, végigrugdossa a páston*) Madame de Merteuil, maga nem kér elégtételt? (*Merteuilné nevet*)

Tourvelné elhalad közöttük, szeme üres, halkan dúdolván jön-megy

Vedd már fel a kardot, lovag! Gyerünk, mire vársz!

Merteuilné gúnyosan szemléli Valmont vergődését

DANCENY Vedd magad! *En garde!*
 VALMONT (*ordít*) Gyere már, ne rendezkedj! (*Üti, vágja, pofozza, rugdossa, odalöki a pást végére*)
 DANCENY (*agját elönti a vér*) Megállj, te szörnyeteg! Te gazember! (*De nem mozdul*)

Cécile hirtelen hátulról végigmetszi Valmont hátát. A férfi döbenten fordul felé. Danceny is suhint, vág, majd újra Cécile és újra a lovag. Valmont-t ide-oda perdítik a hátát végigszelő kardsebek

MERTEUILNÉ (*ordítva vetődik közéjük, testével próbálja védeni a férfit*) Neee!

De már késő. A szerelmesek eszelős dühvel, gyűlölettel halálra kaszabolják Valmont-t. Merteuilné lefekteti, ölébe veszi a haldoklót, arcát törli, simogatja

Nem... nem halhatsz meg! Nem...

VALMONT (*suttogva*) Madame de Merteuil...
 MERTEUILNÉ Ne beszélj, édesem... hallgass... ne beszélj!
 VALMONT Hajoljon közelebb... kérem... mondja meg Madame de Tourvelnek... hogy ő volt életem egyetlen... szerelme... soha nem szerettem mást... soha senkit... mondja meg... (*Végigsimítja Merteuilné arcát, állát. Meghal*)

Merteuilné öleli a halott Valmont-t. Jönnek az áldozatok, boldogságuk mondataival, énekfoszlányaival, magukból kifordulva. Te Deum.

Sötét